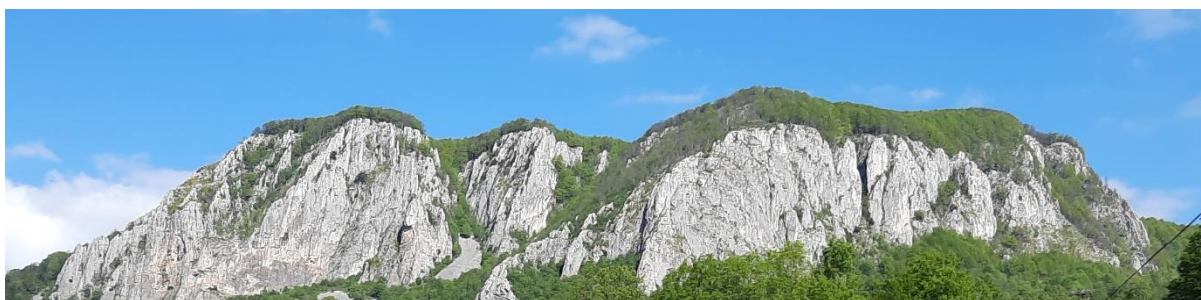

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA 2021 – 2027

COMUNA BUCES, JUDET HUNEDOARA

FOAIE DE CAPĂT

DENUMIRE PROIECT		STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI BUCEȘ, JUDEȚ HUNEDOARA, PENTRU PERIOADA 2021 – 2027
CONTRACT		48/13.05.2021
BENEFICIAR	DENUMIRE	COMUNA BUCEȘ
	JUDEȚ	Hunedoara
	ADRESĂ	Buceș, nr. 79
	C.U.I.	4374202
EXECUTANT	DENUMIRE	S.C. MULTI INVEST CONSULT S.R.L.
	JUDEȚ	Alba
	ADRESĂ	Sebeș, Str. Cpt. Av. Olteanu nr. 13
	C.U.I.	26631110
	REG. COM .	J01/121/2010
	MANAGER PROIECT	Hațegan Cornel
	EMAIL	office.multiprot@gmail.com
	TELEFON/FAX	0358.110.125
	SEMNĂTURA ȘI ȘTAMPILĂ	

CAPITOLUL I. Analiza contextului european, național, regional și local	5
I.1. Context european	5
I.2. Context național	6
I.3. Context regional - Strategia de Dezvoltare a Regiunii Vest pentru perioada 2021-2027	16
I.4. Context local	21
I.4.1. Scurtă prezentare G.A.L Scurtă prezentare G.A.L. Microregiunea Țara Zarandului	21
I.4.2. Strategia de dezvoltare locală 2013 - 2020	22
CAPITOLUL II. Analiza socio-economică a comunității	24
II.1. Așezarea geografică	24
II.2. Scurt istoric	25
II.3. Suprafața	28
II.4. Rețeaua hidrografică	29
II.5. Clima	30
II.6. Vegetația	30
II.7. Fauna	31
II.8. Solurile	31
II.9. Populația	32
II.10. Economia	37
II.11. Agricultură	38
II.12. Infrastructura	41
II.12.1. Infrastructura rutieră și feroviară	41
II.12.2. Alimentarea cu apă	42
II.12.3. Sistemul de canalizare	44
II.12.4. Alimentarea cu gaze	44
II.12.5. Alimentarea cu energie electrică	44
II.12.6. Rețele de telecomunicații	45
II.13. Sănătatea	45
II.14. Învățământul	45
II.15. Cultura	46
II.16. Turism	50
II.17. Mediu	51
II.17.1. Factorul de mediu aer	51
II.17.2. Factorul de mediu apă	53
II.17.3. Factorul de mediu sol	54
II.17.4. Managementul deșeurilor	55
II.18. Administrația publică locală	57
II.18.1. Structură	57

II.18.2. Buget.....	57
II.18.3. Ordinea publică.....	57
II.18.4. Asistență socială.....	58
II.18.5. S.V.S.U.....	59
CAPITOLUL III. Analiza SWOT	60
III.1. Analiza SWOT pentru resurse umane	60
III.2. Analiza SWOT pentru economie.....	61
III.3. Analiza SWOT pentru agricultură	62
III.4. Analiza SWOT pentru învățământ	63
III.5. Analiza SWOT pentru infrastructură.....	64
CAPITOLUL IV. Consultarea populației	66
IV.1. Chestionarul.....	66
IV.2. Analiza chestionarelor	69
CAPITOLUL V. Viziunea și direcțiile strategice de intervenție.	78
V.1. Viziunea.	78
V.2. Direcțiile strategice de intervenție.Plan operațional.	78
V.2.1. Direcția de dezvoltare „Economie, agricultură și turism”	80
V.2.2. Direcția de dezvoltare „Infrastructură locală și utilități”	90
V.2.3. Direcția de dezvoltare „Educație, cultură și sport”	98
V.2.4. Direcția de dezvoltare „Sănătate și social”	109
V.2.5. Direcția de dezvoltare „Protecția mediului și păduri”	116
CAPITOLUL VI. Monitorizare și evaluare.....	122

Lista Abrevieri

Bibliografie

Anexa 1 - Lista agenților economici cu sediul în comună

Argument

Planificarea strategică este un proces complex, ce se desfășoară în mai multe etape, prin care autoritățile publice locale pot să-și creeze imaginea viitorului pornind de la condițiile prezente, ca potențial și resurse și să traseze căile de realizare a acelui viitor. Planificarea strategică are ca punct de pornire inventarierea resurselor și potențialului economic, cultural, natural și antropic precum și a factorilor ce pot influența localitatea în mod pozitiv sau negativ, pentru a adopta politici de valorificare a celor pozitivi și de preîntâmpinare sau de minimizare a celor negativi.

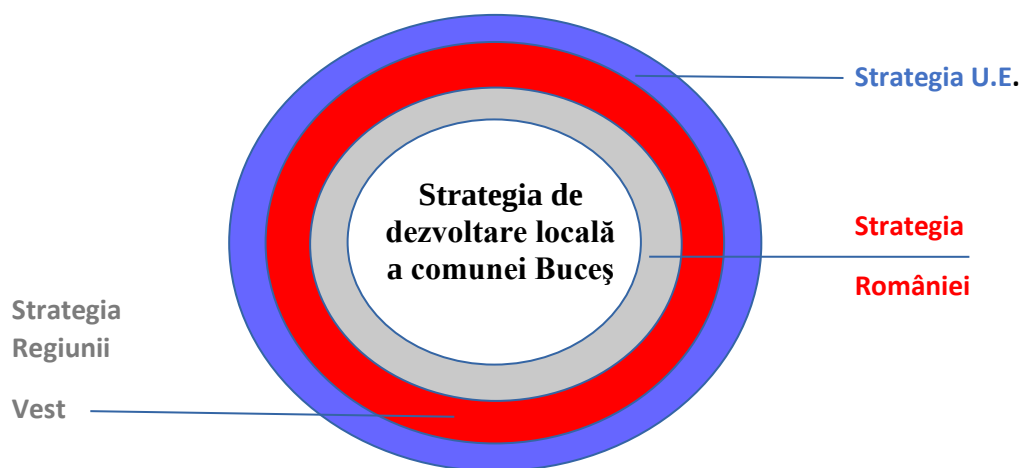
Strategia de dezvoltare locală a comunei Buceș este realizată în contextul pregătirii unui nou ciclu strategic și de programare a fondurilor europene pentru perioada 2021-2027, context ce a generat și actualizarea strategiilor de dezvoltare atât la nivel european și național cât și la nivel regional și județean.

Strategia, propune un model de dezvoltare economică care să susțină rezolvarea problemelor sociale, precum și exploatarea rațională a resurselor, protejarea mediului ambient și folosirea oportunităților locale și a surselor de finanțare disponibile.

Existența unei strategii de dezvoltare locală, ca instrument de management utilizat pentru a aborda problemele și oportunitățile cu care se confruntă o comunitate, reprezintă, astfel, o condiție esențială pentru asigurarea unei dezvoltări locale armonioase. Dezvoltarea durabilă se realizează atunci când se răspunde nevoilor generației actuale, fără a fi amenințate cele ale generațiilor viitoare.

Capitolul 1

Analiza contextului european, național, regional și local

Capitolul I.1.

Context european

În cadrul perioadei de programare 2021-2027 a UE, Politica de Coeziune a Uniunii Europene propune 5 priorități investiționale:

- o Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
- o Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
- o Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale
- o Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
- o Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Capitolul I.2.

Context național

Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, de la New York, a adoptat în anul 2015 un document istoric – Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, document la care a aderat și România în calitate de stat membru al O.N.U. și al Uniunii Europene. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Prin cele 17 obiective ale sale, documentul propune un viitor mai bun, pentru toți cetățenii și pentru generațiile viitoare.

Aceste obiective, cu ținte clare pentru 2030, sunt:

○ OBIECTIVUL 1: FĂRĂ SĂRĂCIE

Ținte 2030:

- Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii
- Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă
- Consolidarea sistemului național unitar a serviciilor de intervenție de urgență,

reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

○ OBIECTIVUL 2: FOAMETE ZERO

Ținte 2030 :

- Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014
- Finalizarea cadastrului agricol
- Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018
- Menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite
- Creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone
- Creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole

- Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană.
- Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică

○ OBIECTIVUL 3: SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE

Ținte 2030

- Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri
- Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor
- Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate
- Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE
- Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați
- Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor
- Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile
- Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale
- Reducerea mortalității cauzate de boli cronice
- Reducerea consumului de substanțe nocive

○ OBIECTIVUL 4: EDUCAȚIE DE CALITATE

Ținte 2030

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional
- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale
- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă
- Accentuarea rolului, în procesul educational, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli
- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional
- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, incluziv cu mediul de afaceri
- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE
- Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointerесării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe
- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul
- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor
- Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile

○ OBIECTIVUL 5: EGALITATE DE GEN

Ținte 2030:

- Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe
- Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatarei sexuale și a altor tipuri de exploatare
- Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică

○ OBIECTIVUL 6: APĂ CURATĂ ȘI SANITAȚIE

Ținte 2030:

- Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare
- Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă
- Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%
- Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate
- Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, reducând proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură
- Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile

○ OBIECTIVUL 7: ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE

Ținte 2030:

- Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vedea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la prețuri acceptabile

- Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale
- Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile
- Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi
- Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor
- Susținerea strategică a ponderii energiei electrice în totalul consumului casnic, industrial și în transporturi prin stabilirea unor norme de performanță pentru instalații și aparatură

○ OBIECTIVUL 8: MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ

Ținte 2030:

- Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației
- Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin startup, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare
- Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă
- Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică
- Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți

○ OBIECTIVUL 9: INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ

Ținte 2030:

- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți
- Îmbunătățirea siguranței rutiere
- Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora
- Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere
- Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și sporirea cheltuielilor publice și private pentru cercetare și dezvoltare
- Promovarea industrializării incluzive și durabile și sporirea ratei de ocupare
- Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe

○ OBIECTIVUL 10: INEGALITĂȚI REDUSE

Ținte 2030:

- Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților, respectiv a proporției grupurilor dezavantajate
- Aproprierea României de nivelul mediei UE, corespunzător anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile
- Reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului

○ OBIECTIVUL 11: ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE

Ținte 2030:

- Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii

- Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislativ
- Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate
- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială
- Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic
- Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului
- Reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului
- Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural
- Implementarea prevederilor legale referitoare la producția, transportul, depozitarea, utilizarea și eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sănătatea oamenilor și animalelor și pentru integritatea mediului

○ OBIECTIVUL 12: CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE

Ținte 2030:

- Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs
- Înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare

- Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030
- Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastice 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%)
- Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și materialele textile până în 2025
- Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024
- Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene

○ OBIECTIVUL 13: ACȚIUNE ÎN DOMENIUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

Ținte 2030:

- Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale
- Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate
- Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie
- Intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice și pentru integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE

○ OBIECTIVUL 14: VIAȚĂ ACVATICĂ

Ținte 2030:

- Prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți
- Minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile

- Dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege și menținerea, în limite rezonabile, a viabilității îndeletnicirilor tradiționale în acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv și de agrement
- Atragerea celorlalte state riverane Mării Negre în actul de management durabil a resurselor acvatice vii

○ OBIECTIVUL 15: VIAȚA TERESTRĂ

Ținte 2030:

- Dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (în special în luncile Dunării, afluenților acesteia și în Deltă) prin gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și zonelor umede
- Conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, zonă umedă unicat în Europa, ca parte a patrimoniului natural european și mondial
- Asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă
- Susținerea instituțiilor și infrastructurilor de cercetare dezvoltare de interes național și European pentru studierea, gestionarea, protejarea și conservarea diversității patrimoniului natural
- Gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea tăierilor ilegale de arbori, dezvoltarea sistemului informatic integrat pentru monitorizarea exploatarei și transportului masei lemnoase, inclusiv la punctele de frontieră, asigurarea împăduririi și reîmpăduririi terenurilor din fondul forestier și a celor degradate sau supuse deșertificării, desfășurarea plantării programate a perdelelor forestiere pentru protecția culturilor agricole și a elementelor de infrastructură în scopul limitării impactului schimbărilor climatice
- Tranziția către o economie circulară prin abordări complementare ce implică metode tradiționale și tehnologii de ultimă generație pentru restabilirea/refacerea capitalului natural și reducerea dependenței de fertilizatorii sintetici și de pesticide, pentru combaterea degradării solului
- Combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații

○ OBIECTIVUL 16: PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE

Ținte 2030:

- Administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție
- Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta și valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea preconcepțiilor, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice
- Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe
- Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor
- Reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată
- Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile
- Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile
- Profesionalizarea și perfecționarea activității tuturor instituțiilor administrației publice centrale și locale, mai ales a compartimentelor care intră în contact direct cu cetățenii, pentru prestarea unor servicii prompte și civilizate; extinderea și generalizarea serviciilor pe internet (on-line).

○ OBIECTIVUL 17: PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR

Ținte 2030:

- Majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare acordate de România în cadrul programelor ODA, în funcție de capacitatea de susținere a economiei naționale, având ca obiectiv țintă atingerea cifrei de 0,33% din venitul național brut la nivelul anului 2030
- Sporirea și diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe măsura creșterii potențialului economic al României și încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate

- Aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică
- Susținerea angajamentelor internaționale și implicarea proactivă pe plan european și internațional¹

Capitolul I.3.	Context regional - Strategia de Dezvoltare a Regiunii Vest pentru perioada 2021-2027
-----------------------	---

Viziunea Strategiei de dezvoltare 2021-2027, a regiunii Vest:

„La orizontul anului 2030, Regiunea Vest este o referință națională pentru modelul de dezvoltare inovativ, sustenabil și incluziv, bazat pe creștere economică susținută datorată promovării, inovării, digitalizării și creativității la toate nivelurile și pe o dezvoltare teritorială echilibrată, care asigură tuturor acces echitabil la servicii publice moderne, educație și oportunități.”²

Planul de dezvoltare a Regiunii Vest 2021-2027 are următorii piloni:

Pilonul 1 Economie prosperă, competitivă, bazată pe inovare

Țintele Regiunii Vest, pentru acest pilon, la orizontul anului 2030 sunt:

- dezvoltarea un mediu economic competitiv, care atrage și menține în permanență investiții în regiune în sectoarele cu avantaj competitive;
- inovarea și utilizarea rezultatelor la nivel local pentru creștere economică;
- ecosistem de inovare stabil și competitiv, cu rezultate notabile, care adoptă și dezvoltă tehnologii avansate—pol național de referință în inovare;
- dezvoltare economică bazată pe potențialul endogen, dar mediul economic e conectat la nou;
- atragea, asigurarea de sprijin și reținerea angajaților calificați și implicați, în domenii diverse;
- dezvoltarea și menținerea talentelor în regiune;
- avansarea spre activități cu valoare adăugată mare;

¹ Text prelucrat din sursa: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030

² Sursa: Strategia regională pentru Dezvoltare 2021-2027 Regiunea Vest

- atingerea nivelurilor superioare ale productivității prin modernizarea tehnologică și inovație, adoptare Industry 4.0/5.0, cu accent pe sectoarele cu valoare adăugată mare;
- regiune pregătită pentru era digitală.

Pilonul 2 Tranziție verde și schimbări climatice

Țintele Regiunii Vest, pentru acest pilon, la orizontul anului 2030 sunt:

- tipare de consum transformate, astfel încât să se evite generarea de deșeuri, consumul excesiv de resurse de bază: apă, energie;
- sisteme de apă și apă uzată care asigură accesul tuturor locuitorilor la servicii de calitate, moderne;
- nivel de emisii de gaze cu efect de seră în limitele acceptate de UE pentru încadrarea în obiectivul de neutralitate climatică;
- depozite de deșeuri neconforme închise;
- locuitorii regiunii și mediul economic reciclează selectiv;
- confort termic crescut și consum energetic optimizat în clădiri publice și private;
- biodiversitate regională protejată și valorificată corespunzător;
- activități antropice armonizate cu menținerea biodiversității;
- rezistență crescută la schimbări climatice și capacitate crescută de a face față riscurilor;

Pilonul 3 Accesibilitate

Țintele Regiunii Vest, pentru acest pilon, la orizontul anului 2030 sunt:

- conectarea la rețeaua TEN-T centrală din toate zonele regiunii, prin rețele de transport sigure, modernizate la standarde europene;
- conectivitatea rutieră îmbunătățită cu regiunile învecinate, inclusiv transfrontalieră, prin intermediul autostrăzilor sau drumurilor expres;
- finalizarea investițiilor la rețeaua feroviară TEN-T și conectivitate feroviară îmbunătățită între zonele urbane (tram-train);
- accesibilitate crescută în interiorul regiunii, cu un sistem de tranzit accesibil, inclusiv sigur și atrăgător pentru călători;

- sistem de transport public intra-regional funcțional;
- acces facil la Aeroportul Internațional Traian Vuia și continuarea investițiilor în infrastructura aeroportuară regională;
- dezvoltarea unor centre de logistică pentru eficientizarea transporturilor multimodale;
- Acces crescut la broad band și internet pentru toți locuitorii.

Pilonul 4 Educație, sănătate și sisteme sociale performante

Țintele Regiunii Vest, pentru acest pilon, la orizontul anului 2030 sunt:

- crearea și dezvoltarea unei rețele școlare moderne, incluzive și performante, digitalizată, conectată cu mediul economic regional;
- dezvoltarea unui sistem eficient de pregătire pe tot parcursul vieții pentru locuitori;
- atingerea unui nivel ridicat de absolvenți de studii superioare și valorificarea potențialul și cunoștințele lor în mediul economic din regiune;
- formarea de forță de muncă ce corespunde nevoii de competențe din regiune;
- integrarea tinerilor fără ocupație în câmpul muncii;
- speranța de viață și starea de sănătate a locuitorilor se situează pe o tendință de creștere;
- punerea bazelor unui sistem medical performant și inovator, conectat la practicile europene, adaptat noilor caracteristici sociale și demografice;
- echilibrarea disparităților medicale dintre mediul rural și cel urban;
- scăderea incidenței bolilor ca urmare a accentului crescut pus pe medicina de tip preventiv în rândul populației;
- reducerea la minim a ponderii populației defavorizate;
- crearea unui sistem social uniform repartizat și deschis, care încurajează și sprijină incluziunea persoanelor defavorizate.

Pilonul 5 Sustenabilitate prin turism și cultură

Țintele Regiunii Vest, pentru acest pilon, la orizontul anului 2030 sunt:

- regiunea Vest consacrată național pentru destinații turistice în domeniul: cultural, balnear/wellness, eco-turism, MICE;

- ofertă turistică integrată, cu accent pe familie, bazată pe identitate regională/locală;
- stațiuni turistice cu tradiție balneară/ de agrement revitalizate;
- plasarea culturii și creativității în centrul politicilor de dezvoltare;
- model de dezvoltare al localităților bazat pe valorificare patrimoniu cultural și cultură;
- gamă variată de facilități culturale, recreative și educaționale în orașe;
- patrimoniul construit relevant pentru identitatea regiunii și a localităților inventariat în întregime;
- hub de specialiști recunoscuți național în conservarea și reabilitarea patrimoniului.

Pilonul 6 Dezvoltare urbană durabilă

Pilonul 7 Tradiție și diversificare în mediul rural

Țintele Regiunii Vest, pentru acest pilon, la orizontul anului 2030 sunt:

- reducerea decalajelor spațiului rural față de cel urban privind gradul de echipare tehnico-edilitară și asigurarea accesului egal în domeniul medicinei, educației, serviciilor sociale;
- punerea bazelor dezvoltării unui spațiu rural modern și dinamic, conectat la inovație;
- atragerea investitorilor privați, care exploatează sustenabil potențialul/mediul local;
- atragerea persoanelor tinere pentru a locui și pentru a munci în spațiul rural;
- dezvoltarea agriculturii și diversificarea activităților economice;
- răspuns acțiunilor privind schimbările climatice și a creșterea rezilienței satelor;
- creșterea conectivității și mobilitatea locuitorilor prin sisteme moderne și ecologice de transport;

În vederea îndeplinirii viziunii definite, Strategia identifică următoarele provocări regionale în mediul rural și propune măsuri specifice:

Provocări regionale:

- Populația rurală se confruntă cu o scădere constantă,
- Gradul de îmbătrânire al populației este mai accentuat în spațiul rural,
- Mediul rural nu este atractiv pentru investitori sau pentru a atrage noi locuitori,

- Dotările și infrastructura tehnico-edilitară nu au grad mare de acoperire și necesită modernizare,
- Dimensiunea redusă a exploatațiilor agricole este o piedică pentru productivitate ridicată,
- Micii producători locali rurali nu beneficiază de sprijin pentru a-și valorifica produsele,
- Mediul economic din spațiul rural este slab dezvoltat,
- Există disparități accentuate între spațiul rural periurban și spațiul rural din afara spațiilor peri-urban.

Măsuri „Hard”:

- Dezvoltarea rețelelor de infrastructură tehnică edilitară (apă, canalizare, gaze naturale) și a infrastructurii de drumuri,
- Susținerea diversificării activităților economice,
- Susținerea producătorilor locali, încurajarea meșteșugurilor și activităților tradiționale,
- Dezvoltarea rețelelor de medicină de familie și acțiuni de conștientizare a prevenției,
- Dezvoltarea rețelelor de colectare și depozitare a produselor agricole și susținerea modernizării agriculturii,
- Crearea și modernizarea de rețele de irigații inteligente în contextul schimbărilor climatice,
- Valorificarea sustenabilă, regenerarea și extinderea suprafețelor silvice,
- Modernizarea și dezvoltarea târgurilor și piețelor locale • Amenajarea de spații de agrement, spații publice și spații verzi,
- Susținerea lucrărilor de îmbunătățiri funciare, ecologizarea terenurilor, protejarea și adaptarea la schimbările climatice,
- Asigurarea unui acces egal la servicii sociale de bază (educație, sănătate, sociale),
- Sprijinirea dezvoltării turismului rural și a ramurilor ecoturismului.

Măsuri Soft:

- Consolidarea și diversificarea mediului antreprenorial din sectorul non agricol,
- Încurajarea investițiilor în digitalizare și crearea unui sector agricol inteligent,

- Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură și silvicultură,
- Sprijinirea investițiilor în CDI în sectorul agroalimentar,
- Sprijinirea acțiunilor de tranziție spre o economie circulară,
- Sprijinirea reconversiei profesionale a persoanelor active din mediul rural,
- Creșterea vizibilității zonelor rurale cu potențial turistic și agro-alimentar,
- Încurajarea micilor producători locali pentru a se asocia în activitatea agricolă,
- Încurajarea natalității pentru a contracara declinul populației.³

Capitolul.I.4	Context local
Capitolul.I.4.1.	Scurtă prezentare G.A.L. Microregiunea Țara Zarandului

Țara Zarandului este situată în partea de nord a județului Hunedoara. Grupul de Acțiune Locală „Țara Zarandului” are în componență 13 comune(Baia de Criș, Băița, Blăjeni, Buceș, București, Bulzești de Sus, Certeju de Sus, Crișcior, Luncoiu de Jos, Ribița, Tomești, Vața de Jos, Vălișoara. Suprafața totală a teritoriului GAL-ului este de 1.135,6 km², cu o populație de 27.429 locuitori.

Prin Strategia de dezvoltare locală GAL-ul „Țara Zarandului” a definit următoarele priorități de finanțare :

- P1SDL. Dezvoltarea rurală locală prin extinderea și modernizarea infrastructurii de toate tipurile/ 55,96%, 744,542 Euro

- M6.3 Dezvoltarea satelor = 55,96%, 744,542 Euro

- P2SDL. Stimularea dezvoltării competențelor sociale și profesionale, asociativității și transferul cunoașterii și inovației/ 16,16%, 215.000 Euro

- M1 Cooperarea in scopul creării de forme asociative, rețele si clustere, grupuri operaționale pentru diversificarea activităților rurale = 15,03%, 200,000 Euro

- M1.2 Transfer de cunostinte, formare si invatare continua = 1,13%, 15.000 Euro

³ Sursa: Strategia regională pentru Dezvoltare 2021-2027 Regiunea Vest

- P3SDL. Dezvoltarea antreprenoriatului rural neagricol/12,03%, 160.000 Euro

- M6.1 Inițierea de activități neagricole = 12,03%, 160.000 Euro

- P4SDL. Creșterea competitivității agriculturii/ 11,50%, 153.000 Euro •M2.2 Ferme mici = 11,27%, 150.000 Euro

- M3 Sprijin pentru integrarea și promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale = 0,23%, 3.000 Euro

- P5SDL.Sprijinirea integrării sociale și economice a populației în dificultate, marginalizată și etnica romă / 4,36%, 58.000 Euro

- M6.4 Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate = 3,76%, 50.000 Euro

- M6.5 Acțiuni de integrare a minorităților etnice (inclusiv minoritatea romă) = 0,6%, 8.000 Euro.⁴

Capitolul I.4.2.	Strategia de dezvoltare locală 2013 - 2020
-------------------------	---

Obiectivele operaționale definite prin Strategia de dezvoltare locală a comunei Buceș, județ Hunedoara, pentru perioada 2013-2020 sunt:

- Infrastructura socială și comunitară
 - introducerea rețelei de transport a gazelor naturale;
 - înfăințarea rețelei de canalizare;
 - dezvoltarea infrastructurii rutiere;
 - înfăințarea sistemului de colectare a deșeurilor;
 - achiziționarea de echipamente IT pentru toate categoriile de instituții interesate
- Resurse umane
 - participarea funcționarilor la programe de perfecționare continuă;
 - încurajarea implicării ONG - urilor locale în organizarea de programe pentru educația adulților.

⁴ Sursa: Strategia de dezvoltare Țara Zarandului – versiunea 4

- Agricultură

- susținerea concentrărilor de teren prin vânzare - cumpărare sau prin asocieri;
- specializarea și echiparea a fermelor agricole cu echipaje / utilaje moderne;
- marketingul produselor agricole.

- Turism

- crearea unor condiții optime pentru practicarea turismului în zonă;
- amenajarea posibilelor atracții turistice;
- promovarea activităților de tip turistic din zonă.

- Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii

- sprijinirea dezvoltării firmelor deja existente
- atragerea unor firme în zonă

Proiecte aflate în curs de implementare la momentul elaborării Strategiei sus menționate erau:

1. Amenajare drumuri forestiere în comuna Buceș,
2. Centru de informare și promovare comuna Buceș
3. Amenajare teren de sport în satul Mihăileni

Propunerile de proiecte pentru perioada 2014-2020 au fost:

a) Infrastructură și mediu înconjurător

Se impune modernizarea infrastructurii rutiere pe sectoarele care indică un grad ridicat de uzură sau care nu au fost niciodată modernizate prin cadrul vreunui proiect. Îmbunătățirea, extinderea infrastructurii de transport rutier, fiind un strict necesar.

b) Economie și mediul de afaceri

Susținerea tuturor oportunităților de dezvoltare a afacerilor din partea Primăriei Comunei Buceș pentru toți agenții economici de pe teritoriul comunei.

c) Agricultură, dezvoltare rurală și turism

Perioada de referință, este o perioadă în care Primăria Comunei își dorește o participare activă oferind susținere în ceea ce privește conservarea și ameliorarea biodiversității fondului forestier, precum și în ceea ce privește o creștere a valorii adăugate a produselor agricole și forestiere. Se indică o susținere în ceea ce privește înființarea /modernizarea fermelor agricole, a sprijinului pentru producătorii agricoli precum și a celorlalte categorii de producători. Îmbunătățirea capitalului uman la nivelul comunei Buceș.

d) Social și resurse umane

Susținerea și implicarea activă în derularea de campanii, activități de informare, conștientizare, motivare și consiliere a persoanelor din Comună.

e) Educație, cultură și sport

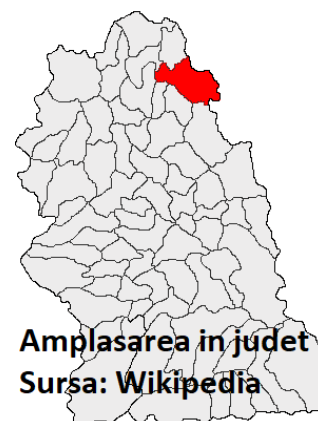
Se impune reabilitarea căminelor culturale, precum și modernizarea bazei materiale și a infrastructurii unităților de învățământ și a grădinițelor care sunt într-o stare de degradare avansată.

Capitolul II.	Analiza socio-economică a comunității
Capitolul.II.1.	Așezarea geografică

Din punct de vedere geografic comuna Buceș, județ Hunedoara este amplasată în Carpații Occidentali, în Munții Apuseni, având la N-V Munții Bihorului și la S-E Munții Metaliferi. Teritoriul administrativ al comunei Buceș este străbătut de râul Crișu Alb, râu ce marchează limita între zona sudică a Muntelui Găina și partea nordică a Munților Metaliferi. Altitudinea medie la care se situează comuna este de 300 m, cu centrul comunei situat la 450 m și altitudinea maximă pe teritoriul comunei de 1257m (vârful Vulcan).

Coordonatele geografice sunt 46°11'15" latitudine N și 22°56'35"longitudine E.

Din punct de vedere administrativ comuna Buceș este situată în Regiunea Vest, în partea de N-E a județului Hunedoara, la limita cu județul Alba, având următorii vecini: la nord municipiul Brad; la nord – vest - comuna Blăjeni; la nord, nord-est - comunele Ciuruleasa, Almașu Mare și orașul Zlatna, din județul Alba; la sud - comuna Balșa; la sud –vest - comunele Crișcior și București iar la

vest - comuna Ribîța. Teritoriul administrativ al comunei Buceș este zonă de hotar între Țara Zarandului și Țara Moșilor prin Pasul Buceș.

Din punct de vedere al suprafeței, comuna Buceș reprezintă aproximativ 5.74% din suprafața totală a județului Hunedoara iar din punct de vedere al populației reprezintă 0.46% din totalul populației județului Hunedoara.

Comuna Buceș este alcătuită din localitățile: Buceș - reședința comunei; Buceș-Vulcan (cu cătunele Delureni și Vale), După Piatră (cu cătunele: Cornișel, și Șerbaia), Grohoțele (cu cătunele: Grohoțele Sat și Grohoțelele de Sus), Mihăileni, Stănița (cu cătunele Măgura și Căinele) și Tarnița (cu cătunele: Brădinești, Valea Porcului, Puiești, și Valea Tarniței). Distanțele între localitatea de reședință și celelalte localități componente ale comunei sunt cuprinse între 6 km și 12 km.

Principalele căi de comunicații care străbat comuna Buceș sunt:

- Drumul Național 74: Alba Iulia - Zlatna - Abrud - Ciuruleasa – Buceș – Crișcior – Brad;

- Drumul Județean 742A: face legătura între DN74 și localitățile Grohoțele, După Piatră, Tarnița, comuna Almașu Mare;

- Drumul Județean 742B: face legătura între DN74 și comuna Blăjeni;

- Drumul Județean 705D: face legătura între DJ742A, localitatea Stănița și comuna Almașu Mare din județul Alba.

Cea mai apropiată stație de cale ferată se află la 19 km distanță, în Brad.

Distanța cea mai apropiată de autostradă este de 68.5 km, până la Autostrada A1(nod Șoimuș) și la 91 de km de Autostrada A10(acces Alba Iulia).

Distanța față de cel mai apropiat aeroport este de 146.2 km (pe DN75) la Cluj Napoca, urmat de aeroportul Sibiu 163.5 km, aeroportul Oradea 191.4 km, aeroportul Timișoara 215 km și aeroportul din Arad 248.9 km. Distanța față de municipiul București este de 440.5 km.

Capitolul.II.2.	Scurt istoric
------------------------	----------------------

Dovezile continuității pe aceste meleaguri încep din neolitic, în satul Mihăileni, în urma unor săpături arheologice descoperindu-se urme materiale aparținând culturii Coțofeni. Urme de locuire și de practicare a unor îndeletniciri din antichitate (exploatarea aurului) s-au găsit pe

teritoriul actual al satului Dupăpiatră (fragmente dintr-un sistem roman de alimentare cu apă) în zona Stănița – urme ale unor străvechi așezări miniere, ceramică romană, cărămizi, opaițe, râșnițe sau chiar bucăți de lemn folosit în galerii.

Legendele locului vorbesc și despre un „drum al aurului” ce pornea de la Roșia Montană, se continua pe culmile satului Dupăpiatră pentru a ajunge la cetățile dacice din Munții Orăștiei.

Primele atestări documentare datează din secolul XV, respectiv anul 1439 și vizează satele Buceș, Mihăileni și Stănița; satul Dupăpiatră este atestat în anul 1825; satul Buceș-Vâlcău în 1856 iar localitățile Grohoțele și Târnița cu un secol mai târziu, respectiv în anul 1956, odată cu constituirea lor în unități teritoriale distincte în cadrul comunei Buceș.

Satele care alcătuiesc astăzi comuna Buceș au făcut parte din Comitatul Zarandului. Ca atare istoria acestor locuri se împletește cu istoria ținutului, a Țării Zarandului.

Comitatul Zarandului a cuprins întregul bazin al Crișului Alb pornind de la est, de la vârful Vulcan, Brădișorul, Fericeaua, Setrașul, Duba și Dealul Mare. La sud era mărginit de Munții Zarandului, iar la nord de cei ai Bihorului și Codru – Moma. În vest se prelungea dincolo de actuala frontieră de stat a României.

În secolul XV, Comitatul Zarandului cuprindea 435 de sate, 7 cetăți, câteva centre miniere și târguri. De-a lungul timpului Comitatul Zarand a aparținut când Ungariei, când Principatului Transilvaniei. A fost împărțit în două, pe timpul Mariei Tereza, prima parte revenind Ungariei (până la Gurahonț), iar a doua Transilvaniei (Gurahonț – Blăjeni – Dupăpiatră).

Comitatul Zarand a fost desființat în anul Răscoalei lui Horea teritoriul fiind anexat Hunedoarei. A fost reînființat în anul 1808. Este desființat din nou și apoi refăcut în prima jumătate a secolului XIX, cu reședința la Baia de Criș.

Momentele majore din istoria comunei sunt însă indisolubil legate de marile evenimente care au marcat viața moților: Răscoala lui Horea, Cloșca și Crișan (1784 -1785) și Revoluția română din Transilvania (1848 – 1849).

În preajma Răscoalei lui Horea , satul Buceș se plângea autorităților că este nevoit să dea carbuni «schimbătoriei de aur» din Brad „pentru care nu li s-a plătit sau li s-a platit cu puțin”, de asemenea satul era obligat să ducă lemnele necesare la topitul aurului. După izbucnirea răscoalei, țărani prada și incendiază în 3 noiembrie 1784 curțile nobililor din familia

Csiszar din Mihăileni. În atacul împotriva Abrudului, care a avut în 5 – 7 noiembrie 1784, „între cele 45 de sate care participă la asediu se numără și țărani din Buceș, Dupăpiatră, Stănița și Mihăileni. În 7 decembrie 1784 la Mihăileni are loc bătălia finală dintre țăranii răsculați conduși de Micula Bibart din Blăjeni și trupele imperiale. Țăranii sunt înfrânți, căzând în luptă 85 dintre ei, în frunte cu căpitanul Bibart.

Satele comunei Buceș au fost în centrul evenimentelor Revoluției lui Avram Iancu . La Mihăileni, spre exemplu, timp de câteva zile „Craiul Munților” și-a avut cartierul general. La 25 aprilie 1849, în casa lui Dumitru Oniciu , încep tratativele dintre Avram Iancu și alți fruntași revoluționari și Ioan Dragoș, trimisul lui Kossuth.

În timpul revoluției transilvănene la Buceș și-a avut pentru o vreme cartierul general tribunul Ioan Buteanu, care primise misiunea de a apăra trecătoarea Buceș – Vulcan. Satul Buceș a fost incendiat de trupele maghiare la 15 martie 1849 drept răzbunare a neputinței acestora de a pătrunde în cetatea naturală a Apusenilor. Atunci au ars mai toate casele din sat.

Satul Dupăpiatră, în locul numit Gura – Cheii, păstrează în amintirea localnicilor înfrângerea suferită de trupele lui Hatvany care, la 19 mai 1849, se retrăgea din zona Abrud prin satul Dupăpiatră intenționând să ajungă la Brad. În această adevărată Posadă a Apusenilor, trupele maghiare au fost întâmpinate cu bolovani și trunchiuri de copaci rostogolite de pe versanți de către săteni, dar mai ales de către femei.

Din punct de vedere al originii denumirilor, localitățile comunei Buceș și-au luat numele, în majoritatea lor, de la numele primilor locuitori ce s-au așezat pe vetrele de astăzi ale localităților. Buceș, spre exemplu, provine de la numele Buce, Bucea, derivat cu sufixul „eș”; Mihăileni provine de la un prenume sau chiar un nume „Mihai” iar Stănița este nume de persoană. Celelalte localități și-au împrumutat numele fie de la unele forme de relief specifice zonei, fie de la unele animale specifice acelei arii geografice. Astfel Dupăpiatră provine din vorbirea curentă a localnicilor, făcându-se aluzie la Vârful Brădișorului; Grohoțele provine chiar de la specificul locului în care este amplasat satul: loc pe coasta unui deal mai înalt sau munte acoperit cu bolovani și pietriș; Tarnița reprezintă culme de munte sau deal în forma de șa (origine slavă) iar Buceș -Vâlcău, numele de Vâlcău poate deriva din slovacul „vluku”, care înseamnă lup, locul fiind considerat o trecătoare a lupilor sau chiar o zonă cu haite de lupi.⁵

Buceș în Harta Iosefină a Transilvaniei, 1769-1773:

⁵ Sursa: <https://www.buces.ro>

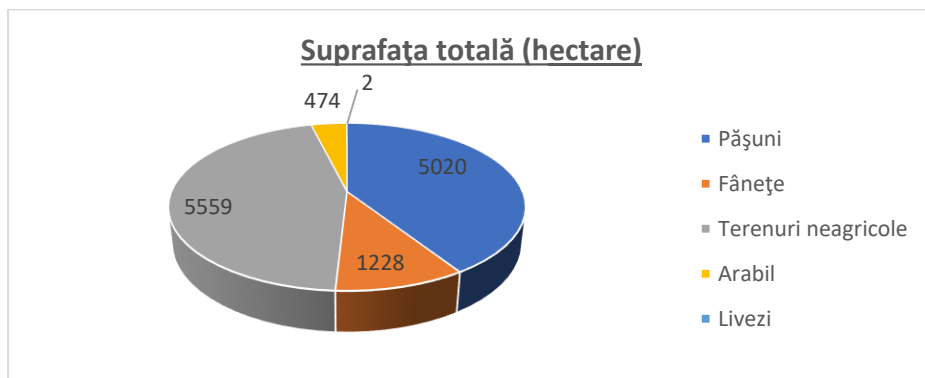

Sursa: Wikipedia

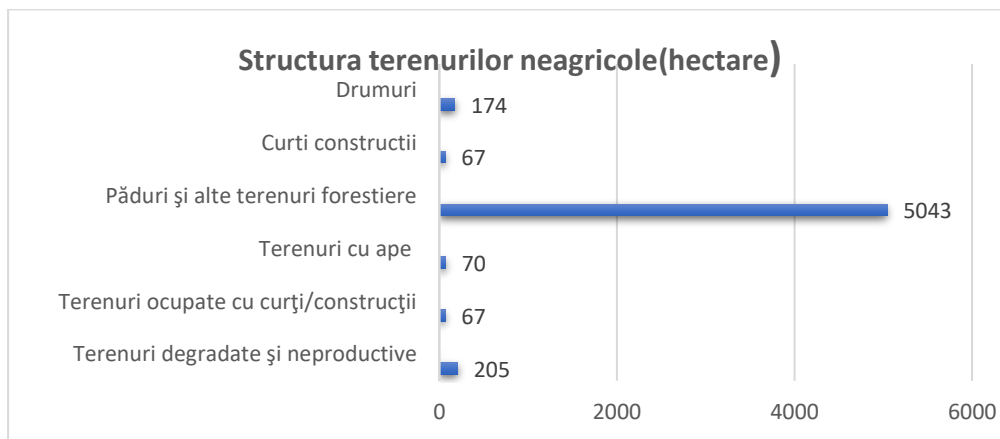
Capitolul.II.3.

Suprafața

Suprafața totală a comunei Buceș, județ Hunedoara este de 12 283 hectare, ocupată în principal cu păduri(41.06%), pășuni(40.87%) și fânețe(9.99%) având următoarea distribuție a fondului funciar după modul de folosință:

La nivel de comună structura terenurilor neagricole se prezintă astfel:

Suprafața locuibilă a comunei, la finele anului 2019, în comună era de 37761.00 mp arie desfășurată și aparține în totalitate sectorului privat. Numărul locuințelor este constant în perioada 2011 – 2019, fiind de 1008 locuințe la nivel de comună.

Capitolul.II.4.	Rețeaua hidrografică
------------------------	-----------------------------

Ape de suprafață

Hidrografia de suprafață a comunei este dominată de râul Crișul Alb și de afluenții săi, mulți dintre ei cu caracter torențial. Crișul Alb este un râu ce izvorăște din Munții Apuseni și străbate România și Ungaria, marcând chiar granița dintre țări pe o porțiune de aproximativ 500 metrii. Numele râului provine din forma latină atestată Crisola, care la rândul său poate proveni fie din adjectivul grecesc Χρῑσός : „aurit”, din cauza prundișului aurifer, fie din limba dacică, presupunând că etimonul krísos ar fi avut semnificația de „negru”, în care caz denumirea de Crișul Alb este un oximoron iar cea de Crișul Negru un pleonasm.⁶ Crișul Alb are o lungime de 236 km și un debit mediu de 25.3m³/s, izvorăște din Munții Apuseni și se varsă în Crișul Dublu pe teritoriul Ungariei, care mai apoi confluează cu Tisa. Panta medie a râului este de 4 ‰. Principalii afluenți pe teritoriul comunei Buceș sunt Râul Vulcan, Râul Valea Satului, Râul Stănița, Râul După Piatră și Râul Artan. Pâraie: Custurii, Porchii, Babii, Grecului, Secării, Grohot, Brădișorului, Șerbăii, Tarnița, Doștina, Ludului, Brădinești, Măgurii, Vezurii, Săritorii, Mușatului, Tisei, Brădoi, Fierbințelului, Frăteasa, Negrăii, Plopului, Zăvoiului, etc.

Bazinul hidrografic al Crișurilor este mărginit la nord și nord-est de bazinul Someșului, la est și sud de bazinul Mureșului, iar la vest de frontiera cu Ungaria. Bazinul Crișurilor este încadrat între 47°06' și 47°47' latitudine nordică și 20°04' și 23°09' longitudine estică, incluzând următoarele râuri principale: Barcăul, Crișul Repede, Crișul Negru și Crișul Alb.

Planul de analiză și acoperire a riscurilor a județului Hunedoara precizează că în zona comunei Buceș, problemele de poluare pe râu Crișu Alb – bazinul superior sunt medii, iar pe pâraurile afluate poluarea este datorată activităților existente.

Ape subterane Condițiile geologice și climatice au favorizat formarea unor depozite acvifere bogate, ce apar la suprafață sub formă de izvoare cu debite de peste 1l/s. Datorită acestui aspect, mulți dintre locuitorii comunei au captat izvoare în vederea alimentării cu apă potabilă.

⁶ Sursa: Wikipedia

Capitolul II.5.

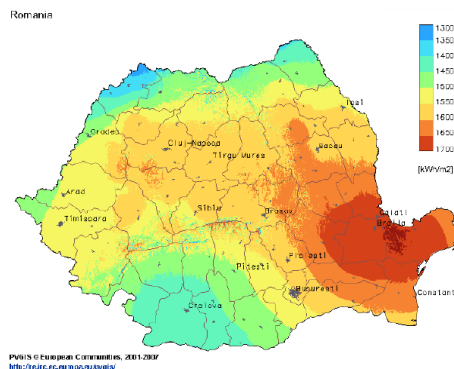
Clima

Clima este temperat continentală, în general blândă și moderată și cu variații mari de temperatură între vară (13 °C - 15 °C) și iarnă (-4 °C - -3 °C), fiind influențată de microclimatul luncii Crișului Alb.

Cantitatea medie anuală de precipitații este de cca 1000 - 1200 mm/an. Stratul de zăpadă este prezent aproximativ 90 de zile/an.

Vânturi: vânturilor vestice și nord - vestice

Ca și potențial energetic și radiații solare, comuna Buceș, se situează la aproximativ 1600 kWh/mp în media zonei, ceea ce ar putea să prezinte un interes strategic deosebit în acest sens, cu valori totuși mici față de maximele țării, dar situate în pragurile acceptate de investitorii în energie.

Capitolul II.6.

Vegetația

Vegetația este specifică zonelor de deal și de munte, predominante fiind pădurile de foioase, cu o evidentă etajare pe verticală din zona depresionară până în zonele cele mai înalte.

Păduri: fag, brad, molid, carpen, gorun.

Suprafețele de pășuni și fânețe au o diversitate de ierburi cu proprietăți benefice ridicate, specifice de asemenea zonelor de deal și munte.

Plante medicinale: tei, salcâm, păducel, soc, zmeur, sunătoare, mentă, coada șoricelului, mușetel, cimbrisor, afin, busuioc, ienupăr, merișor, pedicuță.

Fructe de pădure: fragii, zmeura, mure, coacăze, merișoare, afinele, măceșele, coarnele, fragile, porumbelele, merele și perele pădurețe, cireșele sălbatice etc.

Ciuperci: gălbiori, pitoance, crăite, iutari, bureți de prun, cuci, ghebe, champignon, ciuciuțeii, laba ursului etc.

Capitolul II.7.	Fauna
------------------------	--------------

Fauna este bogată atât ca număr cât și ca diversitate fiind în concordanță cu relieful, altitudinea și condițiile geoclimatice.

Mamifere: căprioara, mistreț, lupul, vulpea, iepurele, dihorul, râsul, viezurele, pisica sălbatică, cârțița, ariciul, liliacul etc.

Pești: păstrav, clean, mreană, scobar, știucă, biban etc.

Păsări: cucul, ciocârlia, cicănitori, ulii, mierla, pupăză, coțofana, barza, rândunica, vrabia etc.

Capitolul II.8.	Solurile
------------------------	-----------------

Teritoriul comunei Buceș se întinde pe două formațiuni geologice principale:

- roci bazice, formate din calcare, calcare litologice, noduloase și dolomitice din Cretacic și Juristic(3%);
- roci acide, formate din pragnaise, micașturi și gresii (97%).⁷

Ca tipologii de soluri regăsim în special solurile cambice, argiloiluviale, umbriosoluri, renzindele, soluri brune, solurile roșii, litosoluri, regosoluri și protosoluri antropice.

Solurile sunt cele specifice reliefului deluros înalt și a celui muntos cu culmi domoale. Relieful are altitudini cuprinse între 200m (râul Crisul Alb) și 1263 m (Muntele Vulcan).

Muntele Vulcan(1263m) se înalță în hotarul satului Buceș-Vulcan, la granița dintre județele Hunedoara și Alba și străjuiește spre sud Țara Moșilor Crișeni, fiind un masiv muntos care face parte din grupa Carpaților Occidentali, situat la cumpăna izvoarelor Crișului Alb și Arieșului, în Munții Apuseni. Muntele Vulcan este o parte componentă a Munților Abrudului, situați în sudul Munților Bihor.

Sursa: Wikipedia

„Acest masiv izolat, constituit din calcare jurasice albe, reprezintă resturile unei clipe calcaroase cu caracter recifal. Calcarele de aici păstrează numeroase urme de fosile, caracteristice pentru fauna de corali, care a generat straturi uriașe în mările calde ale erei

⁷ Sursa: Strategia de dezvoltare locală 2013 – 2020, a comunei Buceș

mezozoice (Marea Tetis). Masa de calcar a muntelui se înalță de la bază cu aproximativ 300 m, versantul dinspre Pasul Buceș fiind extrem de abrupt. Pe platoul de pe vârf s-au format câteva doline, care se evidențiază prin forma caracteristică de pâlnie.

Platoul muntelui este acoperit parțial cu soluri de pădure, în timp ce versantul sudic, abrupt, are la bază o trenă de grohotișuri. Versantul nord-vestic are o pantă domoală, care coboară spre izvoarele Crișului Alb. Pe râul Dragobald se dezvoltă două cascade (de 8, respectiv 30 m) și izbulul Fântânuța.”⁸

Zone de risc pe teritoriul comunei Buceș

- din punct de vedere seismic teritoriul comunei se încadrează în categoria de risc mic
- din punct de vedere al alunecărilor de teren teritoriul comunei Buceș este încadrat ca fiind cu risc mediu, zone cu alunecări de teren în zona satului Buceș-Vulcan, Dupăpiatră precum și în zona barajului Mihăileni.
- din punct de vedere al inundațiilor, au avut loc inundații cu pagube materiale, există expunere în acest sens pe văile râului Crișu Alb și pe râul Valea Satului

Capitolul II.9.	Populația
-----------------	-----------

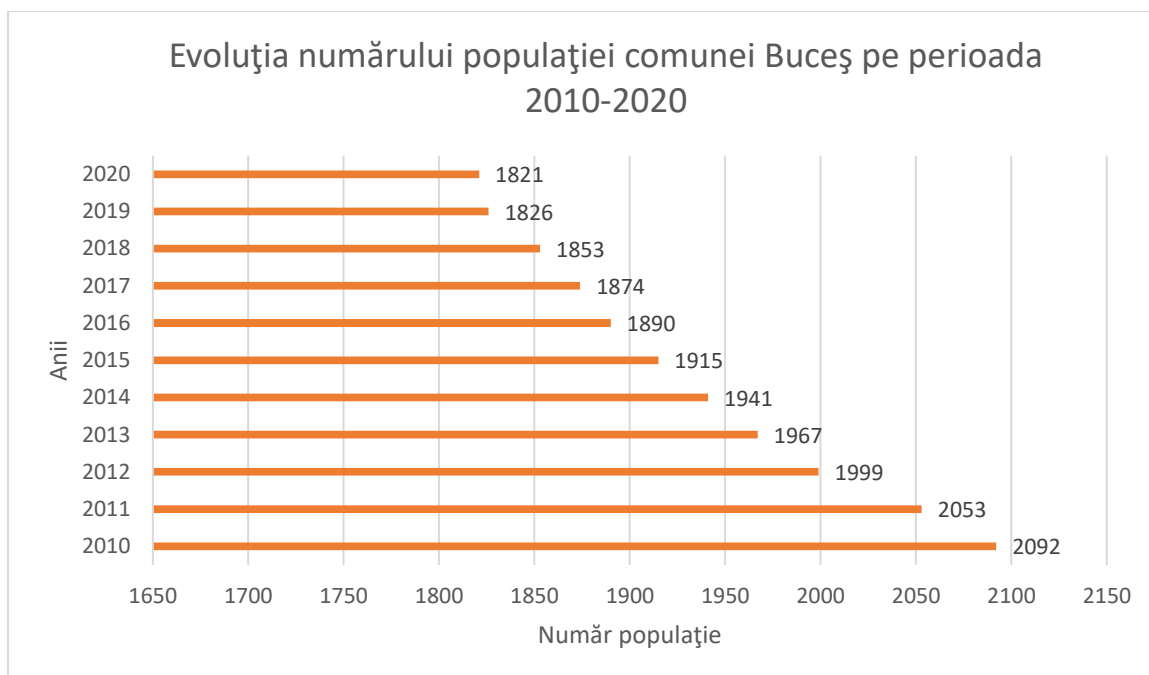
Populația stabilă și structura demografică

Conform datelor Institutului Național de Statistică, populația stabilă după domiciliu la 1 ianuarie 2019 era de 1821 locuitori, cu o distribuție echilibrată pe sexe, 912 persoane de sex masculin și 909 persoane de sex feminin.

Populația după domiciliu la data de 1 ianuarie a anului de referință reprezintă numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliu pe teritoriul României, delimitat după criterii administrativ-teritoriale.

Domiciliul persoanei este adresa la care aceasta declară că are locuința principală, trecută în actul de identitate (CI, BI), așa cum este luată în evidența organelor administrative ale statului. În stabilirea valorii acestui indicator nu se ține cont de reședința obisnuită, de perioada și/sau motivul absenței de la domiciliu.

⁸ Sursa: www.wikipedia.org

Date prelucrate din sursa: Institutul Național de Statistică

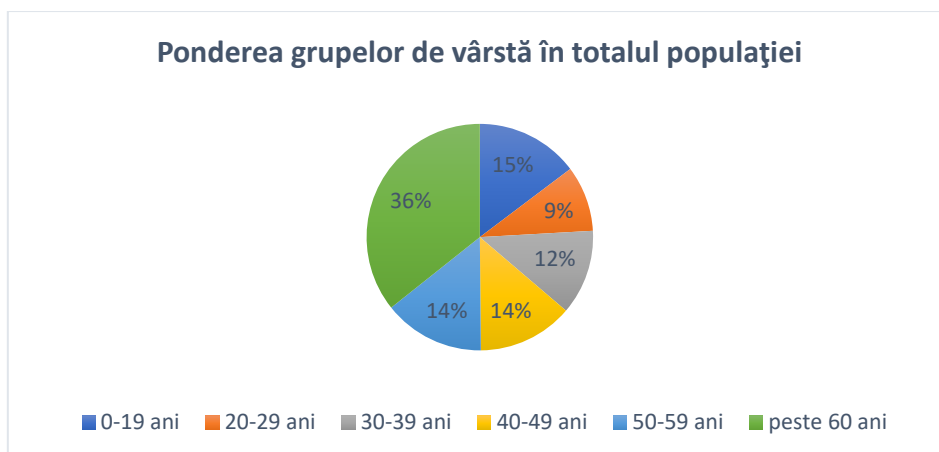
La 1 ianuarie 2020, populația comunei Buceș reprezenta 0.46% din totalul populației județului Hunedoara.

Structura populației pe criterii de vârstă și sex se prezintă astfel:

Grupa de vârstă	Masculin	Feminin	Total
0 – 19 ani	136	132	268
20 – 29 ani	86	85	171
30 – 39 ani	128	93	221
40 – 49 ani	127	121	248
50 – 59 ani	148	115	263
peste 60 ani	287	363	650
Total populație	912	909	1821

Date prelucrate din sursa: Institutul Național de Statistică

În grupa de vârstă "85 ani și peste" avem un total de 64 persoane din care 27 persoane de sex masculin și 37 de sex feminin.

Date prelucrate din sursa: Institutul Național de Statistică

Structura etnică și confesională

Din rezultate ultimului recensământ, cultul predominant este cel ortodox, 1911 persoane dintr-un total de 1961 (în proporție de 97.45%), creștini de rit vechi 13 persoane, penticostali 12 persoane, martorii lui Iehova 5 persoane, adventiști de ziua a șaptea 4 persoane iar 14 persoane nu s-au exprimat în nici un fel privitor la acest aspect.

Din punct de vedere etnic, populația comunei Buceș este formată în procent de peste 98.06% din români (1923 persoane), 24 persoane de etnie romă iar pentru 14 persoane informația aceasta este indisponibilă.

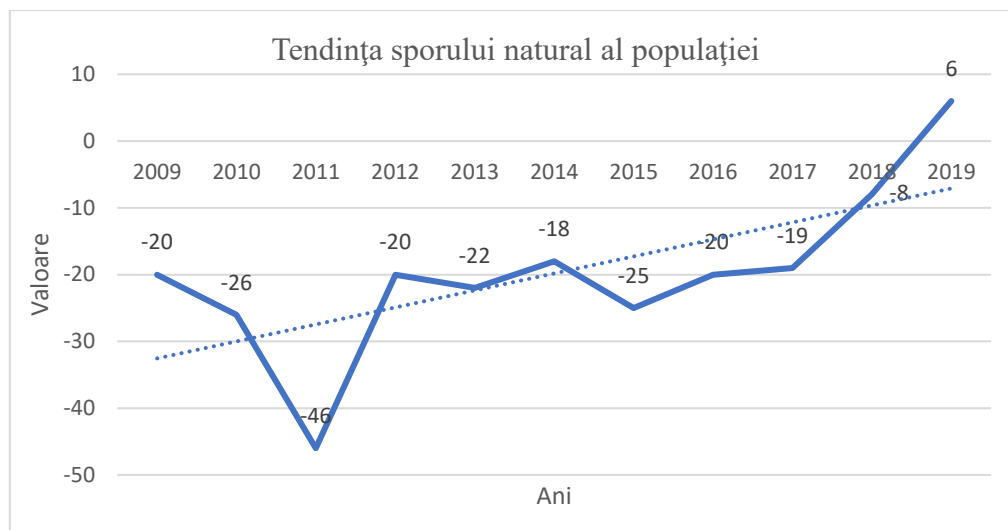
Miscarea naturală a populației

	Ani										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	UM: Numar persoane										
Născuți vii	17	12	14	14	11	21	14	13	13	15	12
Decedați	37	38	60	34	33	39	39	33	32	23	6
Sporul natural al populației	-20	-26	-46	-20	-22	-18	-25	-20	-19	-8	6

Date prelucrate din sursa: Institutul Național de Statistică

Vârsta medie a mamei la prima naștere, în mediu rural al județului Hunedoara, pentru anul 2019, este de 25.3 ani iar vârsta medie a mamei la toate nașterile este de 27.2 ani.

Sporul natural al populației este un indicator care măsoară diferența algebrică între numărul nașcuților vii și cel al morților din rândul unei populații determinate, într-o perioadă de timp anumită.

Date prelucrate din sursa: Institutul Național de Statistică

Rata de natalitate reprezintă nașcuții vii dintr-un an calendaristic, care revin la 1000 locuitori la 1 iulie din anul respectiv.

Evoluția ratei natalității în comuna Buceș comparativ cu evoluția ratei natalității, în mediu rural, pentru Regiunea Vest și județul Hunedoara, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică:

Ani	2017	2018	2019
Regiunea Vest	9.4	9.6	9.4
Județul Hunedoara	6.7	7.5	6.3
Comuna Buceș	6.95	8.18	6.57

Rata de mortalitate reprezintă numărul persoanelor decedate dintr-un an, raportat la populația de la 1 iulie din statistica curentă și se exprimă în număr de decese la 1000 locuitori.

Rata mortalității în comuna Buceș, în anul 2019 a fost de 3.28, mult mai mică decât rata mortalității în mediu rural în Regiunea Vest(13.6) și decât rata mortalității în mediu rural în Județul Hunedoara(15.9).

Evoluția nupțialității și a divorțurilor, pe perioada 2009-2019:

	Ani									
	2009	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Căsătorii	9	10	6	8	7	11	9	2	6	-
Divorțuri	1	5	2	4	4	1	2	5	3	3

Vârsta medie a soților la căsătorie, în mediu rural, în Județul Hunedoara este de 34.4 ani pentru bărbați și 31.3 ani pentru femei iar rata de divorțialitate, pentru aceeași zonă este de 1.09(divorțuri la 1000 locuitori).

Mișcarea migratorie a populației în comuna Buceș

Migrări cu reședința	Ani										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	UM: Numar persoane										
Stabiliri	11	6	11	12	12	11	17	34	16	24	13
Plecări	34	24	26	28	28	31	35	42	29	39	37

Forța de muncă

Populația activă civilă caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației cuprinzând populația ocupată civilă și șomerii înregistrați.

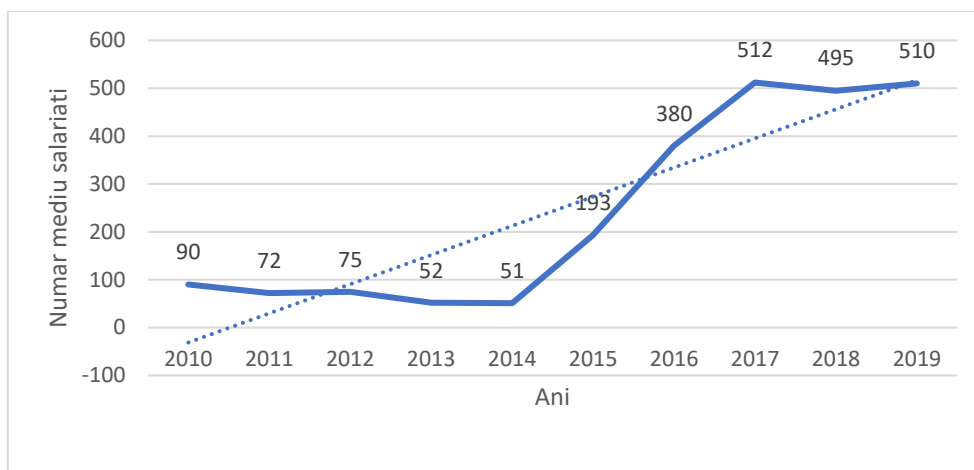
Situația șomerilor la nivelul comunei se prezintă astfel:

	Ani					
	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Numar persoane					
Total	83	83	55	58	<u>54</u>	<u>70</u>
Masculin	45	45	32	29	<u>30</u>	<u>39</u>
Feminin	38	38	23	29	<u>24</u>	<u>31</u>

Date prelucrate din sursa: Institutul Național de Statistică

Numărul mediu al salariaților cuprinde persoanele angajate cu contract de muncă, raport de serviciu pe durata determinată sau nedeterminată (inclusiv lucrătorii sezonieri, managerul sau administratorul).

Evoluția numărului mediu al salariaților la nivelul comunei Buceș:

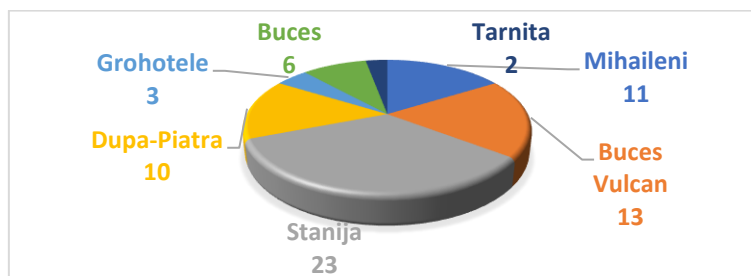

Date prelucrate din sursa: Institutul Național de Statistică

Capitolul II.10.	Economia
-------------------------	-----------------

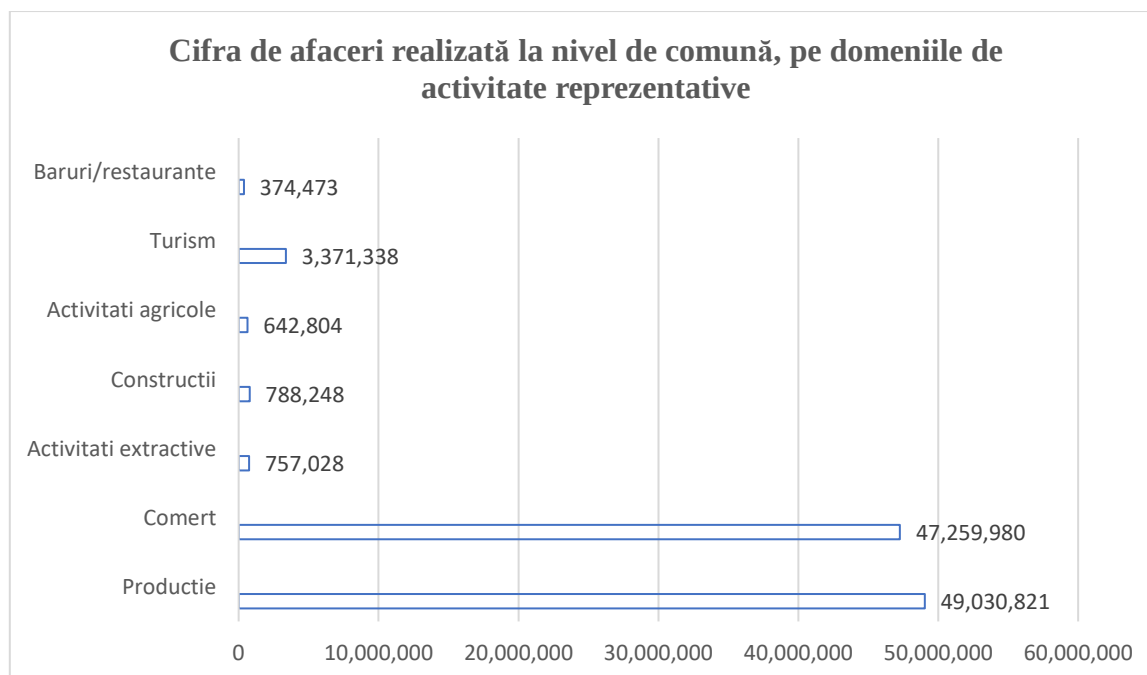
Pe teritoriul comunei Buceș își desfășoară activitatea 61 de societăți cu răspundere limitată, o societate pe acțiuni (Apa Prod S.A., cu puncte de lucru în Buceș-Vulcan, Stănița și Buceș) precum și două societăți cooperative (CONSUMCOOP Buceș Societate Cooperativă și Societatea Producătorilor de Produse Bioecologice Societate Cooperativă).

Distribuția agenților economici pe localități componente:

Date prelucrate din sursa: Oficiul Registrului Comerțului Hunedoara

Conform datelor furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Hunedoara, cifra de afaceri a societăților ce-și desfășoară activitatea pe teritoriul comunei pentru anul 2019 a fost de 114 470 247 lei, iar profitul net al acestora 6 208 965 lei.

Date prelucrate din sursa: Oficiul Registrului Comerțului Hunedoara

În localitatea Stănița există un agent economic cu obiect principal de activitate Producția energiei electrice. Pe lângă cele prezentate mai sus, mai există societăți ce-și desfășoară activitatea în domenii de consultanță; alte activități profesionale, științifice și tehnice n.c.a; exploatații forestiere și activități fotografice.

Capitolul II.11.	Agricultura
-------------------------	--------------------

Suprafața totală agricolă a comunei este de 6724 hectare teren, cu următoarea distribuție după modul de folosință: 474 ha arabil, 5020 ha pășuni, 1228 ha fânețe, livezi și pepiniere pomicole 2 ha.

Structura suprafețelor agricole pe principalele culturi, la finele anului 2020, se prezintă astfel:

Cultura		Suprafață recoltată (hectare)	Producția obținută (tone)
Cereale pentru boabe		145	580
	Porumb boabe	145	580
Cartofi		120	1000

Legume		98	-
	Tomate	13	156
	Ceapă uscată	15	-
	Usturoi uscat	10	-
	Varză	12	180
	Ardei	6	60
	Castraveți	14	210
	Rădăcinoase	4	60
	Fasole păstăi	14	84
	Vinete	1	5
	Alte legume	5	75
Plante de nutreț			
	Lucernă pentru fân și masă verde	65	125
	Trifoi pentru fân și masă verde	33	462
Pășuni naturale		5020	20080
Fânețe		1219	7314

Sursa: Primăria comunei Buceș

Efectivele de animale la sfârșitul anului 2020 în comuna Buceș :

Bovine	1052
Ovine	3910
Caprine	280
Suine	533
Cai și măgari	56
Albine	1280
Păsări	5217

Iepuri	67
--------	----

Sursa: Primăria comunei Buceș

Prețurile medii ale principalelor produse agricole, pe anul 2020, pentru stabilirea arende, conform Hotărârii 282/29 noiembrie 2019 a Consiliului Județean Hunedoara:

Denumirea produsului	Preț mediu lei/kg / lei/l
Cereale	
Grâu	0.55
Porumb boabe	0.55
Triticale	0.55
Legume	
Cartofi	1.00
Fasole verde	6.00
Varză	0.55
Ceapă	1.50
Morcov	1.50
Tomate	3.50
Ardei gras	3.20
Castraveți	2.60
Vinete	3
Fructe	
Mere	2
Miere	15

Sursa: Agenția Națională de Administrare Fiscală

Producțiile medii la hectar pentru UAT Buceș, conform datelor furnizate de către Direcția pentru Agricultură Județeană Hunedoara, pentru anul agricol 2019 – 2020 se prezintă astfel:

Denumirea culturilor	Producții medii la hectar
Porumb boabe	3.84 to / ha
Fasole boabe	0.80 to / ha
Cartofi de toamnă	0.12 to / ha

Sursa: Direcția pentru Agricultură Județeană Hunedoara

Capitolul II.12.	Infrastructura
Capitolul II.12.1.	Infrastructura rutieră și feroviară

Rețeaua rutieră la nivelul comunei este alcătuită din:

❖ **drum național** 12 km :DN 74: Brad – Abrud – Zlatna – Alba Iulia

❖ **drumuri județene** 20,6 km:DJ 742A: Buceș – Tarnița – Izvorul Ampoiului

DJ 705D: Buceș – Stanija, Boiu – Geoagiu – Orăștie

DJ742B: Buceș – Blăjeni

❖ **drumuri comunale** 54 km: DC 12: DN 74 – Blăjeni

DC 13A Buceș – Grohotele

DC 13B: Buceș – Serbaia

DC 13D: DJ 742 A – cătunul Marinești

DC 13E: DJ 742 A – Valea Tarniței – Porcurea

DC 13F: DJ 742 A – Tarnița – Bradinești

DC 13G: DJ 742 A – Dupăpiatră – Cheia–Măgura

DC 13H: DJ 742 A–Cătunul Cornițel

DC 14A: DJ 705 D–Valea Marginii

DC 14B: DN 74–Brad–Abrud–Delureni–Dealul Ungurului

DC 14C: DJ705 D –Stanija–Câinele–Tăut

DC 14D: DJ 705 D – Stanija–Vf. Măgurii

DC 14E: DJ742 A–Dupăpiatră–Porcurea

DC 8C: Mihăileni–Valea Artanului–Dumbrava

DC 12C: Buceș–Vulcan–Cotoncu–Blăjeni–Vulcan

❖ **drumuri vicinale** 48,56 km.

Cea mai apropiată stație de cale ferată se află la 19 km distanță, în localitatea Brad.

Distanța cea mai apropiată de autostradă este de 68.5 km, până la Autostrada A1(nod Șoimuș) și la 91 de km de Autostrada A10(acces Alba Iulia).

Distanța față de cel mai apropiat aeroport este de 146.2 km (pe DN75) la Cluj Napoca.

Starea drumurilor este în general bună, la nivel de comună.

Capitolul II.12.2.	Alimentarea cu apă
---------------------------	---------------------------

Comuna Buceș, județul Hunedoara se alimentează cu apă potabilă din sursele de apă Pârâul Fundu Babii și Izvorul Buceș-Vulcan prin stațiile de tratare a apei „Tarnița” și „Izvor Buceș-Vulcan”. Rețeaua de alimentare cu apă potabilă din stația „Izvor Buceș-Vulcan” are o lungime de 3,897 km, un volum de apă distribuită de 0,646 mii mc, o populație racordată de 140 locuitori și deservește localitatea Buceș-Vulcan.

Stația de tratare Buceș-Vulcan are camera de captare alcătuită din 3 compartimente:

- compartiment de colectare și sedimentare unde sunt reținute particulele solide;
- compartiment de priză unde apa este preluată apă brută;
- compartiment de exploatare în care sunt instalate conductele funcționale.

Stația de clorinare este containerizată, tip monobloc este amplasată în perimetrul rezervorului de 50 mc de beton.

Alimentarea cu apă a localităților Buceș, Tarnița, Stănița, Mihăileni, Dupăpiatră se face prin captare de suprafață din pârâul Fundu Babii, în amonte de sat Tarnița și este prevăzută cu prag deversor, stavilă, priză și deznisipator;

Stația de tratare a apei este amplasată în localitatea Tarnița. Stația este de tip monobloc cu o capacitate de 25mc, rezervor de înmagazinare Tarnița are un volum de 50mc; rezervor de înmagazinare Buceș (pentru Buceș și Mihăileni) are un volum de 200mc iar rezervoarele de înmagazinare de la Stănița și Dupăpiatră, fiecare un volum de 10 mc.

Potrivit datelor Institutului Național de Statistică volumul de apă distribuit consumatorilor a crescut pe perioada 2015 – 2020 de la 7 mii mc în 2015, la 16 mii mc în 2016, la 23 mii mc în 2017, la 26 mii mc în 2018 și la 32 mii mc în anul 2019 în concordanță cu creșterea capacității instalațiilor de producere a apei potabile, de la 686 mc/zi în 2015 la 690 mc/zi în 2019 și cu extinderea rețelei de distribuție a apei potabile de la 24.2 km în 2015 la 28.5 km în anul 2019.

Sistemul de alimentare cu apă din comuna Buceș se află în administrarea Apa Prod S.A. Deva.

Barajul de la Mihăileni

Întrucât sursele de apă din zonă nu pot acoperii în regim natural necesarul de apă se impune realizarea acumulării pentru compensarea deficitelor de debite și pentru regularizarea scurgerii. Acumularea Mihăileni va avea ca scop atât regularizarea debitelor în perioadele de secetă cât și a viiturilor.

Din punct de vedere al oportunității, acumularea Mihăileni va îndeplini *funcțiuni complexe de gospodărire a apelor*:

- asigurarea necesarului de apă pentru alimentarea populației și industriei miniere. $Q = 810 \text{ l/s}$ din care 620 l/s pentru industrie și 190 l/s pentru populație.

- producerea de energie electrică 1.2 Gw/an .

- apărarea împotriva inundațiilor, industriei și amenajărilor agricole din lunca Crișul Alb pe sectorul Mihăileni – Vața prin atenuarea viiturilor.

Lucrările de construcții propuse în proiect:

Volum total acumulat	10.33 mil mc
Volum util	8.33 mil mc
Volum mort	2.00 mil mc
Volum de protecție împotriva inundațiilor	6.5 mil mc
Nivel normal de retenție 1%	328.00 mdM
Nivel de evacuare a debitului maxim 0.01%	329.00 mdM
Nivel minim de exploatare	318.00 mdM
Cotă coronament baraj	334.00 mdM
Cotă prag deversor	323.50 mdM
Cotă priză apă industrială și MHC	312 mdM

Acumularea de la Mihăileni este alcătuită din următoarele obiective:

- evacuator de ape mari,
- plot de apă industrială MHC,

- barajul din materiale locale,
- drum de exploatare mal stâng,
- drum național 74,
- construcții și instalații pentru exploatare,
- sediu de exploatare.⁹

Capitolul II.12.3.	Sistemul de canalizare
---------------------------	-------------------------------

Pe teritoriul comunei există rețea de canalizare în localitățile Stănița și Buceș, cu o lungime de 9 km și un debit de 9.42 m³/h, stație de epurare cu 12 stații de pompare, 230 cămine, proiectată să deservescă 695 locuitori și agenți economici.

Restituirea apelor uzate, mai mult sau mai puțin încărcate cu impurități, constituie o gravă agresiune asupra mediului în general. În vederea asigurării calității corespunzătoare a apei din pânza freatică este necesar a se lua cele mai eficiente măsuri de construire de canalizări și stații de epurare.

Gospodăriile care au fose septice în prezent, sau la care alimentarea cu apă se face din puțuri bătrânești, sunt obligate în conformitate cu prevederile legale în vigoare, să nu polueze mediul înconjurător prin deversarea apelor uzate menajere.

Capitolul II.12.4.	Alimentarea cu gaze
---------------------------	----------------------------

Pe teritoriul comunei nu există rețea de distribuție a gazelor naturale către consumatori. În general, pentru încălzirea locuințelor se utilizează combustibil solid, în sobe sau centrale proprii, iar pentru gătit, butelii de aragaz. Autoritățile publice locale își propun introducerea rețelei de gaze naturale pe teritoriul comunei

Capitolul II.12.5.	Alimentarea cu energie electrică
---------------------------	---

Pe întreg teritoriul județului Hunedoara există linii de transport de înaltă tensiune (110 kV și 220 kV) și linii de legătură în SEN de 400 kV. Rețelele electrice de distribuție (RED) sunt alcătuite din linii electrice aeriene LEA și linii electrice subterane LES, cu tensiune de linie nominală de 20 kV, 10 kV, respectiv 6 kV.

Problemele identificate în PATJ Hunedoara pentru rețelele electrice prevăd necesitatea înlocuirii unor cabluri subterane de distribuție a energiei electrice precum și a unor linii aeriene; precum și gradul de uzură a unor posturi de transformare care funcționează supraîncărcat

⁹ Sursa: Acumularea Mihăileni pe râul Crișul Alb, județul Hunedoara

datorită creșterii consumului de energie în ultimii ani datorat extinderii zonelor rezidențiale. Pe partea de înaltă tensiune rețelele prezintă diferite grade de uzură, în special la calitatea izolatorilor stâlpilor de înaltă tensiune.

Rețeaua electrică pe teritoriul comunei Buceș satisface necesarul de consum al populației și al agenților economici.

Se pot avea în vedere proiecte de obținere a energiei electrice din surse regenerabile, de iluminat stradal ecologic și de introducere a cablurilor electrice în subteran.

Capitolul II.12.6.	Rețele de telecomunicații
---------------------------	----------------------------------

Rețelele existente de telefonie fixă satisfac cererea actuală de comunicații. Extinderea rețelelor de telefonie cu fibră optică, îngropate, reprezintă o soluție optimă pentru calitatea și siguranța comunicațiilor, cât și pentru estetica comunei.

De asemenea, în mare parte a teritoriului comunei Buceș, există acoperire din partea furnizorilor de servicii de telefonie mobilă și internet, în grade diferite de acoperire.

Serviciile poștale sunt asigurate de Poșta din Buceș, ce-și are sediul în localitatea Buceș.

Capitolul II.13.	Sănătatea
-------------------------	------------------

Serviciile de sănătate sunt asigurate de un medic și de un asistent, există un singur dispensar medical uman în comuna Buceș, dispensar ce deservește întreaga comună. De asemenea își desfășoară activitatea și un medic veterinar și un tehnician. Pe teritoriul comunei nu sunt farmacii veterinare sau umane, populația fiind nevoită să se deplaseze în localitățile învecinate pentru achiziția acestui tip de bunuri.

Capitolul II.14.	Învățământ
-------------------------	-------------------

Situația elevilor și preșcolarilor în anul 2019-2020 se prezintă astfel: Grădinița cu program normal Dupăpiatră – 11 preșcolari, Grădinița cu program normal Buceș – 22 preșcolari.

Școala Gimnazială Ion Buteanu Buceș, are în învățământul primar 42 elevi iar în cel gimnazial 67 elevi. **Promovabilitatea este de 100%.**

Situația numărului elevilor pe clase se prezintă astfel:

Clasa	Pregătitoare	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Număr	12	6	10	6	8	23	11	20	13

elevi									
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Date prelucrate din sursa: Școala Ion Buteanu Buceș

Situația personalului :

- personal didactic de predare: 17 persoane din care 10 persoane cu grad didactic I, 4 persoane cu grad didactic II, 3 persoane cu definitivat. Dintre aceștia 12 sunt titulari iar 5 sunt suplinitori calificați.

- personal didactic auxiliar 1 (0,50 post secretar și 0,50 post administrator financiar)

- personal nedidactic 7 persoane (3 șoferi, 1 fochist și 1,25 îngrijitor)

Capitolul II.15.	Cultura
-------------------------	----------------

Lista Monumentelor Istorice (LMI) a fost realizată în 2010, după care a fost actualizată în anul 2015. Actuala listă este anexă la Ordinul ministrului culturii nr. 2.828/2015, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată și a Listei Monumentelor Istorice dispărute, cu modificările ulterioare din 24.12.2015.

Obiective de pe teritoriul comunei Buceș înscrise în LMI:

❖ **Biserica "Adormirea Maicii Domnului"** din satul Stănița, comuna Buceș, str. Principală nr. 163, înscrisă în LMI Hunedoara la poziția 454, monument de categorie „B”, datat din 1840, având codul HD-II-m-B-20936.

Foto: Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului”
Sursa: Wikipedia

„În comuna Buceș, doar biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Stănița de Jos păstrează, ca material constructiv, lemnul. Este un edificiu de plan dreptunghiular, cu absida pentagonală, decroșată, prevăzut cu un turn-clopotniță zvelt, cu foișor înfundat cu scânduri și fleșă înaltă, îmbrăcat, în 1968, în tablă (la acoperiș s-a folosit, la aceeași dată, țigla); la ultima renovare, cea din 2009, s-a revenit la învelitoarea inițială de șită. Naosul și pronaosul sunt marcate la exterior prin două intrări distincte, ambele precedate de un pridvor comun deschis. Din bătrâni s-a transmis că biserica a fost mutată, în anul 1840, în

timpul păstoririi preotului Avram Crăciun senior, din „Gura Stăniței”, lăcașul fiind, așadar, mult mai vechi. Satul Stănița este compus din două părți distincte: Stănița de Jos și Stănița de Sus. În izvoarele demografice și cartografice ale secolelor XVIII-XIX, în dreptul localității „Sztenise”, „Sztenisza”, „Sztanyisza” sau „Stanisza” (variante de transliterare a toponimului românesc în grafie maghiară) este înregistrat un singur edificiu. Luând în calcul poziționarea edificiului redat în izvorul cartografic austriac în dreptul Stăniței de Jos, se poate considera că recensămintele ecleziatice ale secolului al XVIII-lea fac trimitere la biserica de lemn din „Gura Stăniței”, mutată în 1840 în partea de jos a satului. Odată cu reasamblarea, au survenit și unele modificări, precum adăugarea pridvorului sudic deschis și tencuirea suprafeței interioare a bânelor. Bogatul decor iconografic a fost executat de pictorul Dionisie Iuga din Nicula (jud. Cluj) la sfârșitul secolului al XIX-lea; pictura registrului împărătesc al tâmplii poartă pecetea artistică inconfundabilă a cunoscutului zugrav zărăndean Constantin din Rîșca”¹⁰.

- ❖ ***Troița din satul Buceș***, înscrisă în LMI Hunedoara la poziția 505, datată din 1934, având codul HD-IV-m-B-03490.
- ❖ ***Troița din satul Mihăileni***, înscrisă în LMI Hunedoara la poziția 511, datată din 1934, având codul HD-IV-m-B-03496.

Pe teritoriul comunei se află 9 lăcașuri de cult ortodoxe, câte unul cel puțin în fiecare sat component și un lăcăș de cult penticostal în satul Tarnița.

¹⁰ Sursa: Dobrei, Florin: *Bisericile ortodoxe hunedorene*, Editura Eftimie Murgu, Reșița, 2010

Bisericile din Stănița, Șerbaia și din Buceș sunt din lemn, păstrând linia arhitecturală a așezămintelor de cult de acest tip din Ardeal, iar bisericile construite din piatră și cărămidă după 1930 (Mihăileni, Buceș – Vulcan, Cornișel, Grohoțele, Șerbaia) sunt în stil bizantin.

Datini, obiceiuri și port popular

Portul popular este foarte asemănător cu cel al Țării Moților, diferențele fiind neesențiale. Costumele populare mai pot fi admirate și astăzi cu ocazia unor sărbători religioase, la târguri, nunți sau cu alte ocazii; o expoziție permanentă a costumelor populare și a altor elemente tradiționale se găsește la Căminul cultural din localitatea Buceș.

Piese fundamentale ale costumului popular conform site-ului comunei Buceș:

„Costumul femeiesc – Se compune din îmbrăcămintea cămășii lungi sau scurte, două zădii – cătrinte – și încălțăminte. Costumul se caracterizează printr-o minunată îmbinare de motive florale și geometrice și cusături compacte. Cămașa era țesută din cânepă, opregul purtat în față este negru și din lână, zădia din spate la fel, însă mai era învârstă cu roșu. Pe vreme rece se mai utiliza pieptarul cu cusături în piele sau lână. Iarna femeile purtau o jachetă „treisferturi” din catifea neagră cu ornamente din șnur. Mai demult se purta și tundra din pânură albă, neagră sau gri.

Costumul bărbătesc – Se compune din căciulă sau pălărie neagră, cămașă, laibar ori pieptar din piele de miel, cusut cu motive florale sau geometrice, cioareci, tundra din pânură albă, neagră sau gri. Cămașa relativ scurtă, are guler îngust, ca și „pumneii” de la mâneci, este brodată la umeri, la poale însă ornamentul principal este plasat în jurul despicăturii cămășii de la piept.”

Ansamblul folcloric „Găzduța”

În cadrul Căminului cultural din Buceș funcționează de peste 20 de ani un ansamblu folcloric, „Găzduța”, alcătuit din grup folcloric, formație de dansuri populare, formație de călușari precum și taraf și soliști de muzică populară.

Meserii tradiționale în zona Buceș:

Întrucât agricultura nu putea să satisfacă absolut toate necesitățile comunităților, dar și datorită existenței unor alte importante resurse locale, în zonă apar ocupații legate de prelucrarea lemnului, extragerea aurului din mine și nisipurile aurifere, cărbunarii, extragerea și prelucrarea pietrei de construcții și a pietrei de var

Vărăritul - aceasta îndeletnicire dăinuie de pe vremea dacilor și a romanilor dovadă stând în ruinele construcțiilor din acele vremuri, în care piatra se lega prin mortar cu var, rezistând în unele locuri pînă în zilele noastre.

Exploatarea pietrei. Sătenii din Stanija, cei mai renumiți pietrari, executau trepte, cruci, ghizduri pentru fântâni, pietre de moară, stâlpi de susținere pentru pridvoarele caselor. Exploatarea se realiza cu ajutorul răngilor, baroaselor și icurilor de fier din stâncile de la Cheia, la hotar cu Dupăpiatră, și transportată pînă la Stanija cu care trase de boi sau se prelucra chiar în locul exploatării

Bărdășitul (cioplirea lemnului cu ajutorul unei securi speciale). Era practicat de locuitorii din Stanija. Se construiau mori de apă, poduri de lemn peste râuri, case de locuit și biserici. Meșteșugul acesta a atins culmi deosebite, mărturie stand vechile biserici de lemn de pe valea Crișului Alb

Extracția aurului. Aurul din Apuseni a fost descoperit la mii de kilometri depărtare, în piramidele faraonilor sau în bijuteri și alte piese tocmai în Țările Scandinave. Explicabil, deoarece în prăzile de război se afla aurul Daciei. Mai apoi au venit romanii care au scos aurul Apusenilor din minele de la Roșia Montană, Bucium, Vulcoi, Corabia, Poiana Techereu, Zlatna, Almasul Mare, Stanija, Dealul Ungurului și Fericeaua, Băița, Ruda și Musariu lângă Brad, apoi Caraci și Măgura lângă Baia de Criș.

Pentru spargerea stâncilor în care se aflau filoanele de aur se folosea focul. Stânca încălzită se stropea cu apă sau cu oțet iar bucățile rezultate erau mărunțite cu ciocanul și, mai târziu, în steamperi. Minereul scos la suprafață în coșuri de nuiele era preluat de alți lucrători care îl alegeau și îl zdrobeau în mojar de piatră, îl măcinau cu râșnițe manuale de piatră și îl spălau de mai multe ori pe scânduri înclinate. Aurul extras se pune în tăvi, se adaugă plumb, zinc și sare și se ardea în cuptoare vreme de 5 zile, obținându-se după răcire aurul curat (lingourile de aur). Aurul se extrăgea, de asemenea, din nisipurile aluvionare ale apelor.¹¹

Cămine culturale pe teritoriul comunei Buceș:

- căminele culturale de la După-piatră și Grohoțele sunt reabilite și modernizate cu finanțare AFIR
- căminul din Buceș, ce găzduiește și expoziția portului popular

¹¹ Sursa: www.buces.ro

- căminele culturale de la Stanija, Buceș Vulcan și Tarnița
- Administrația Bazinală Crișuri Oradea este în fază de proiectare cu un cămin cultural în localitatea Mihăileni, în zona barajului.

Capitolul II.16.	Turism
-------------------------	---------------

Pe teritoriul comunei turismul nu este foarte dezvoltat.

Turismul își pune amprenta în mod hotărâtor asupra economiei mondiale, datorită potențialului său economic și de ocupare a forței de muncă, precum și implicațiilor sale sociale și de mediu.

Conform estimărilor Direcției Generale Întreprinderi și Industrie a Comisiei Europene, turismul reprezintă peste 5 % din produsul intern brut (PIB) al UE.

Obiective turistice de pe teritoriul comunei, publicate pe site-ul oficial al Primăriei:

Fostele exploatații de aur

- Gurile de mină de pe Valea Tisei – Stanija
- Ioan Cătalina, ultimul căutător de aur

Paduri si forme de relief

- Pădurea de mesteceni de la Cornițel
- Pădurea de tei de la Mihăileni
- Defileul văii Satului
- Dealul Dușului cu urme de ziduri ale cetății cu același nume “Dusu”. Situată la extremitatea estică a satul Dupăpiatră
- Vârful Grohas, care păstrează la poalele lui urmele cetății de la “Mărul Roșu”, situat la extremitatea estică a comunei, în satul Tarnița.
- Vârful Brădișor – Bulzul calcaros Brădișor (formațiune calcaroasă acoperită parțial de păduri de foioase)
- Vârful Fericieaia și Dealul Ungurului
- Vârful Grohotiș
- Vârful Negrii
- Vârful Certej

Muntele Vâlcău - masiv calcaros, rezervație ecologică - 5 ha

Peșterile de la poalele masivului

- Peștera „Biserica Dracului”
- Peștera Pietrelor
- Peștera „Huda Dracului”, de la poalele Brădișorului
- Cascada „Săritoarea” din Stanija

Biserici si monumente

- Crucea de la Cheia "Crucea Iancului", zona in care are loc tradiționala „Întâlnire a moșilor cu istoria”
- Monumentul istoric din fața bisericii de la Mihăileni, și placa comemorativă
- Grupul statuar din centrul satului Buceș – troița monument, bustul lui Simion Groza, monumentul eroilor
- Biserica cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” din Stanija

Punctul muzeistic "Țărăncuța"

Pe lângă acestea, **barajul de la Mihăileni** reprezintă o zonă de mare interes cu potential în antrenarea dezvoltării turismului la nivel de comună. Zona se pretează pentru construirea de unități de primire turistică, unde turiștii se pot bucura de frumusețile peisajului, pod desfășura activități pe baraj, pot vizita obiectivele de interes de pe teritoriul comunei(gurile de mină, peșteri, muzeul, muntele Vulcan ...), pot merge pe trasee montane etc.

Capitolul II.17	Mediu
------------------------	--------------

Capitolul II.17.1.

Factorul de mediu aer

Întrucât pe teritoriul comunei Buceș, județ Hunedoara, nu există stații de monitorizare a calității aerului, vom considera ca relevante valorile celor mai apropiate stații automate de monitorizare a calității aerului, respectiv stația HD – 1 și stația HD – 2, situate în Deva pe strada Carpați(stația de fond urban HD – 1) și pe Calea Zarandului(stația de fond industrial HD - 2)

Foto: Amplasarea stațiilor de monitorizare a calității aerului în județul Hunedoara,

Sursa: Raport anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2019

Stație	Poluant	Media aritmetică pe întreaga perioadă	Unitate măsură	Tip depășire	Nr. depășiri	Captura de date (%) (validate pe anul 2019)
HD – 1	SO ₂	12,23	μg/mc			96,00
	NO ₂	43,97	μg/mc			91,89
	CO	0,22	mg/mc			96,00
	O ₃	35,35	μg/mc			95,86
	Benzen	4,37	μg/mc			15,99
	PM ₁₀ automat	20,7	μg/mc	limită zilnică	31	91,05
	PM ₁₀ gravimetric	21,08	μg/mc	limită zilnică	10	75,61
	Pb	0,02	μg/mc			75,62
	Cd	0,358	ng/mc			75,62
	Ni	3,849	ng/mc			75,62
HD - 2	SO ₂	16,46	μg/mc			92,83
	NO ₂	23,26	μg/mc			92,67
	CO	0,16	mg/mc			93,72
	O ₃	30,3	μg/mc			93,73
	PM ₁₀ automat	27,2	μg/mc	limită zilnică	36	87,13
	PM ₁₀ gravimetric	32,84	μg/mc	limită zilnică	25	63,28
	Pb	0,03	μg/mc			63,29
	Cd	0,428	ng/mc			63,29
	Ni	4,782	ng/mc			63,29

Sursa: Raport anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2019

Particule în suspensie sub 10 microni (PM₁₀) au valoarea limită zilnică de 50 μg/mc (recomandat fiind a nu se depăși mai mult de 35 de ori într-un an calendaristic) și valoarea limită anuală de 40 μg/mc, conform Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător.

Creșterile indicatorului PM₁₀ pot fi determinate de cauze naturale(eroziunea rocilor, furtuni de nisip și dispersia polenului) precum și de cauze antropice(activitatea industrială, sistemul de încălzire a populației, centralele termoelectrice și traficul rutier).

„În ultimii 5 ani, nu a fost depășită valoarea limită zilnică pentru PM₁₀ mai mult de 35 de ori/an, la niciuna dintre stațiile automate de monitorizare, prin urmare în județul Hunedoara nu există o expunere a populației în acest sens.”¹²

Având în vedere datele prezentate în Raportul de mediu precum și particularitățile geografice ale zonei, putem considera calitatea aerului pe teritoriul comunei Buceș ca fiind bună.

Capitolul II.17.2 Factorul de mediu apă

„Administrația Națională Apele Române aplică strategia și politica națională în domeniul gospodăririi cantitative și calitative a resurselor de apă, scop în care acționează pentru cunoașterea, conservarea, folosirea rațională și protecția resurselor de apă împotriva epuizării și degradării, în vederea asigurării unei dezvoltări durabile, prevenirea efectelor distructive ale apelor, reconstrucția ecologică a cursurilor de apă, asigurarea supravegherii hidrologice și hidrogeologice, implementarea prevederilor legislației armonizate cu Directivele Uniunii Europene în domeniul gospodăririi durabile a resurselor de apă și conservarea ecosistemelor acvatice și a zonelor umede.

Administrația Națională Apele Române are ca principal instrument de lucru Directiva Parlamentului și a Consiliului European 2000/60/EEC - Directiva Cadru în domeniul apei, care stabilește un cadru de acțiune pentru țările din Uniunea Europeană în domeniul politicii apei, fundamentează o nouă strategie și politică în domeniul gospodăririi apelor, având ca scop principal atingerea cel puțin a “unei stări bune” a tuturor cursurilor de apă din Europa într-un interval de timp.”¹³

Bazinul hidrografic al Crișurilor este mărginit la nord și nord-est de bazinul Someșului, la est și sud de bazinul Mureșului, iar la vest de frontiera cu Ungaria. Bazinul Crișurilor este încadrat între 47°06' și 47°47' latitudine nordică și 20°04' și 23°09' longitudine estică, incluzând următoarele râuri principale: Barcăul, Crișul Repede, Crișul Negru și Crișul Alb.

Planul de analiză și acoperire a riscurilor a județului Hunedoara precizează că în zona comunei Buceș, problemele de poluare pe râu Crișu Alb – bazinul superior sunt medii, iar pe pâraurile afluate poluarea este datorată activităților existente.

¹² Sursa: Raport anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2019

¹³ Sursa: Raport anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2019

Condițiile geologice și climatice au favorizat formarea unor depozite acvifere bogate, ce apar la suprafață sub formă de izvoare cu debite de peste 1l/s. Datorită acestui aspect, mulți dintre locuitorii comunei au captat izvoare în vederea alimentării cu apă potabilă.

Comuna Buceș, județul Hunedoara se alimentează cu apă potabilă din sursele de apă Pârâul Fundu Babii și Izvorul Buceș-Vulcan prin stațiile de tratare a apei „Tarnița” și „Izvor Buceș-Vulcan”. Rețeaua de alimentare cu apă potabilă din stația „Izvor Buceș-Vulcan” are deservește localitatea Buceș-Vulcan.

Alimentarea cu apă a localităților Buceș, Tarnița, Stănița, Mihăileni, Dupăpiatră se face prin captare de suprafață din pârâul Fundu Babii, în amonte de sat Tarnița și este prevăzută cu prag deversor, stavilă, priză și deznisipator.

Stația de tratare a apei este amplasată în localitatea Tarnița. Stația este de tip monobloc cu o capacitate de 25mc, rezervor de înmagazinare Tarnița are un volum de 50mc; rezervor de înmagazinare Buceș (pentru Buceș și Mihăileni) are un volum de 200mc iar rezervoarele de înmagazinare de la Stănița și Dupăpiatră, fiecare un volum de 10 mc.

Capitolul II.17.3 Factorul de mediu sol

Ca interfață dintre pământ, aer și apă, solul este o resursă neregenerabilă care îndeplinește mai multe funcții vitale precum producerea de hrană/ biomasă; depozitarea, filtrarea și transformarea multor substanțe; sursă de biodiversitate, habitate, specii și gene; servește drept platformă/ mediu fizic pentru oameni și activitățile umane; sursă de materii prime, bazin carbonifer și de patrimoniu geologic și arheologic.

Principalele procese de degradare a solului sunt eroziunea, degradarea materiei organice, contaminarea, salinizarea, compactizarea, pierderea biodiversității solului, scoaterea din circuitul agricol, alunecările de teren și inundațiile.

Zone de risc pe teritoriul comunei Buceș

- din punct de vedere seismic teritoriul comunei se încadrează în categoria de risc mic
- din punct de vedere al alunecărilor de teren teritoriul comunei Buceș este încadrat ca fiind cu risc mediu, zone cu alunecări de teren în zona satului Buceș-Vulcan, Dupăpiatră precum și în zona barajului Mihăileni.
- din punct de vedere al inundațiilor, au avut loc inundații cu pagube materiale, există expunere în acest sens pe văile râului Crișu Alb și pe râul Valea Satului

Pe teritoriul comunei Buceș nu figurează în Raportul de mediu soluri afectate de activități industriale sau situri contaminate.

Potrivit Raportului anual privind starea mediului în județul Hunedoara pe anul 2019, în județ, numărul total de operatori înscriși ce practică agricultura ecologică este de 270, din care producători agricoli 258. Suprafața totală este de 2185 hectare.

Operatorii sunt obligați să îndeplinească, timp de trei ani, condiții specifice unei astfel de sistem de cultură: au interdicție să folosească îngrășăminte chimice. După această perioadă de conversie de trei ani la terenurile agricole și de un an la animale, se poate începe vânzarea de produse ecologice.

În ultimii 5 ani, la nivelul județului Hunedoara, nu s-au efectuat lucrări de îmbunătățiri funciare.

Capitolul II.17.4	Managementul deșeurilor
--------------------------	--------------------------------

În România, responsabilitatea pentru gestionarea deșeurilor municipale aparține administrațiilor publice locale, care, prin mijloace proprii sau prin concesionarea serviciului de salubritate către un operator autorizat trebuie să asigure colectarea (inclusiv colectarea separată), transportul, tratarea, valorificarea și eliminarea finală a acestor deșeuri.

În anul 2013 Autoritatea pentru Protecția Mediului Hunedoara a emis Acordul de Mediu nr.2/12.09.2013 pentru proiectul „Sistem de Management Integrat al deșeurilor în județul Hunedoara”, ca urmare a cererii adresate de Consiliul Județean Hunedoara.

Proiectul a avut în vedere realizarea următoarelor obiective, ce au fost și realizate, stațiile și deponeul fiind autorizate:

1. stație de sortare, stație de tratare mecanico-biologică, depozit de deșeuri cu capacitatea de 4 576 800 mc în localitatea Bârcea Mare;
2. stație de sortare deșeuri Petroșani, cu capacitatea de 15 980 tone/an și suprafața construită de 3 000 mp;
3. stație de transfer deșeuri Petroșani, cu capacitatea de 42 571 tone/an și suprafață construită de 140 000 mp;

4. închidere depozite neconforme: Deva (6,74ha), Orăștie (5,0ha), Hațeg (2,0ha), Hunedoara (5,28ha), Călan (1,02ha), Rapoltu Mare (2,92ha), Petrila (4,0ha), Aninoasa (0,8ha), Lupeni (4,53ha).

Raport anual privind starea mediului în județul Hunedoara, pe anul 2019, nu semnalează prezența unor depozite neconforme de deșeuri pe teritoriul comunei Buceș.¹⁴

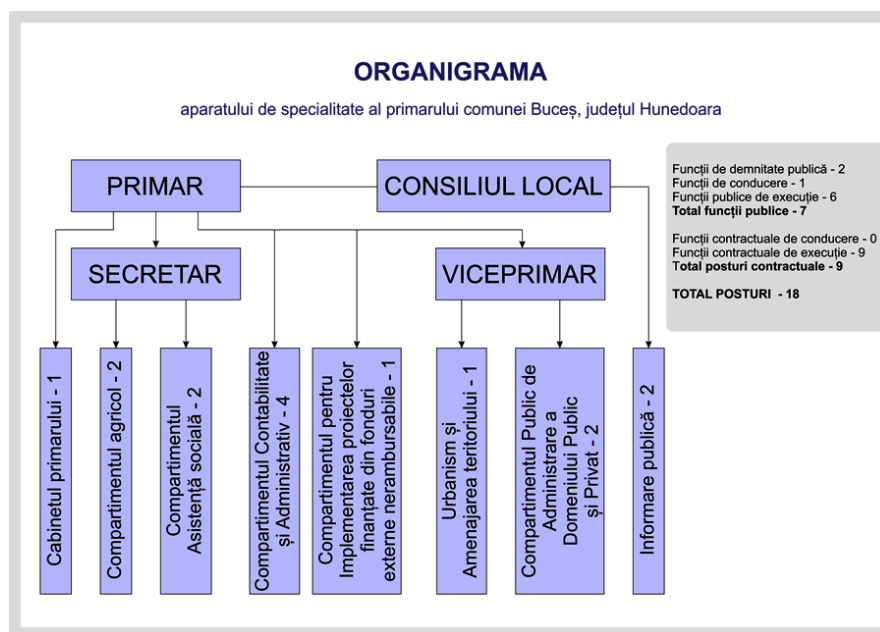
Operatorul economic ce colectează deșeurile la nivel de comună este Brai Cătă.

Cantitatea totală de deșeuri colectată în cursul anului 2020 a fost de 209.16 tone; din care valorificabile 6.92 tone (2.83 tone hârtie, carton valorificabile, 2.52 tone PET valorificabile, 1.40 tone sticlă valorificabilă și 0.17 tone doze valorificabile).

¹⁴ Raport anual privind starea mediului în județul Hunedoara pe anul 2019

Capitolul II.18.	Administrația publică locală
Capitolul II.18.1.	Structură

Organigrama Primăriei Buceș se prezintă astfel:

Sursa: www.buces.ro

Capitolul II.18.3.	Buget
---------------------------	--------------

Principalele venituri obținute de Primăria Comunei Buceș, în anul 2020, sunt 1 198 655 lei cote din impozitul pe venit, 264 637 taxe și impozite, 3 363 748 lei cote defalcate TVA, 70 781 venituri nefiscale (25 631 din închirieri proprietate), amenzi 35 150, subvenții 449 456 lei și subvenții AFIR 404 685 lei.

Principalele cheltuieli sunt 1 420 585 lei servicii publice, 1 487 760 lei asistență socială, 1 383 173 lei transporturi și 279 261 învățământ.

În total, în anul 2020, veniturile obținute sunt de 5 476 432 lei iar cheltuielile totale reprezintă 5 451 850 lei. Pentru același an, procentul de colectare la taxelor și impozitelor locale a fost de 89.16%.

Capitolul II.18.3.	Ordinea publică
---------------------------	------------------------

Ordinea publică pe teritoriul comunei este asigurată de doi agenți ai poliției rurale; sediul poliției fiind în localitatea Buceș și este proprietatea MAI. Nu se remarcă un grad ridicat de infracționalitate.

Există sistem de supraveghere video la primărie și la școală.

Capitolul II.18.4.	Asistența socială
---------------------------	--------------------------

În urma ratificării de către România a Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, prin Legea nr. 221/2010, se impune o schimbare radicală de perspectivă în privința dizabilității – mai precis trecerea de la modelul medical la modelul social al dizabilității, bazat pe drepturile omului.

Astfel, persoanele cu dizabilități nu mai sunt privite ca obiecte ale carității sau ale intervențiilor îndreptate exclusiv spre tratament medical sau protecție specială, ci reprezintă persoane cu drepturi depline, capabile de a lua decizii în condiții de egalitate cu ceilalți și de a-și controla propria viață.

Dizabilitatea la rândul său, nu mai este considerată un atribut al persoanei, o consecință a deficienței sau un defect personal, ci este privită ca o un concept în evoluție. Dizabilitatea este un rezultat al interacțiunii dintre persoanele care au deficiențe fizice, intelectuale, mentale, senzoriale și diversele bariere cu care acestea se confruntă și care limitează participarea deplină și efectivă a persoanelor în societate, în condiții de egalitate cu ceilalți. Barierele pot fi foarte diferite: mediul fizic și mijloacele de comunicare inaccesibile, atitudinile negative sau discriminatorii, cadrul legal inadecvat pentru exprimarea propriilor decizii sau opțiuni, accesul dificil sau îngrădit la serviciile din comunitate și multe altele.

Strategia europeană pentru persoanele cu dizabilități a identificat următoarele domenii în care eliminarea barierelor este prioritară:

- Mediul fizic - clădirile, construcțiile și amenajările de utilitate publică - trebuie să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu dizabilități;
- Transportul public - rutier, feroviar, aerian și naval - trebuie să fie adaptat la nevoile persoanelor cu dizabilități;
- Mediul informațional și comunicațional - servicii de informare și documentare accesibile persoanelor cu dizabilități;
- Alte infrastructuri și servicii - servicii sociale proiectate și adaptate conform nevoilor individuale ale persoanei, acordate la domiciliu, în comunitate, în centre de zi și centre rezidențiale, publice sau private.

În cadrul Primăriei Buceș este un compartiment specializat ce asigură asistența socială pentru 26 de persoane cu asistenți personali și pentru 31 de persoane cu indemnizație.

Capitolul II.18.5.	Compartimentul Situații de Urgență
---------------------------	---

La nivelul comunei Buceș s-a constituit Comitetul pentru Situații de Urgență, format din 12 membri și Centru operativ al Comitetului pentru Situații de Urgență format din 5 membri, cu rol de acțiune în caz de inundații, ghețuri și poluări accidentale.

Prin Planul de apărare împotriva inundațiilor, ghețurilor și poluărilor accidentale s-au desemnat agentul de inundații precum și atribuțiile acestuia, s-au stabilit atribuțiile Președintelui Comitetului Local pentru Situații de Urgență, măsurile de intervenție, s-a întocmit Schema fluxului informațional pentru avertizarea și alarmarea populației, s-a întocmit inventarul cu stocul de materiale, scule, dispozitive, utilaje și mijloace de transport disponibile.

Capitolul III	Analiza SWOT
Capitolul III.1.	Analiza SWOT pentru resurse umane

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- populația are o distribuție echilibrată pe sexe; - sporul natural este pe trend crescător; - rata natalității la nivel de comună este mai mare decât rata natalității în mediu rural în județul Hunedoara; - rata mortalității în comună este mai mică decât rata mortalității în mediu rural, în județul Hunedoara și în Regiunea Vest; - numărul căsătoriilor depășește anual numărul divorțurilor, excepție făcând anul 2017; - numărul mediu al salariaților la nivel de comună a fost pe trend crescător din anul 2014 iar din anul 2017 a rămas stabil.	- numărul populației este în scădere în ultimii zece ani; - populația este ușor îmbătrânită, 36% din populație având peste 60 ani; - rata natalității la nivel de comună este mai mică decât rata natalității în mediu rural în Regiunea Vest; - din punct de vedere al mișcării migratorii a populației, numărul plecărilor cu reședința din localitate depășește numărul stabilirilor cu reședința în localitate; - numărul șomerilor la nivel de comună a crescut în anul 2020.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- creșterea numărului locurilor de muncă; - dezvoltarea infrastructurii la nivel de comună; - organizarea de cursuri de calificare și reorientare profesională în domenii de interes; - sprijin pentru familiile tinere; - atragerea investitorilor; - dezvoltarea serviciilor de tip social; - stimularea și sprijinirea tinerilor și a locuitorilor interesați în vederea dezvoltării de afaceri viabile.	- fenomenul de îmbătrânire al populației; - migrarea populației către zone mai atractive din punct de vedere al ofertei de muncă și al condițiilor de trai; - fenomenul de emigrare.

Capitolul III.2.	Analiza SWOT pentru economie
-------------------------	-------------------------------------

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- existența unui bogat capital natural și antropic; - potențial bun zootehnic, piscicol, apicol - existența infrastructurilor de apă, canalizare și electricitate pe teritoriul comunei; -sistem rutier bun; -oameni muncitori, cu spirit de inițiativă; -tradiție în practicarea meșteșugurilor, în domeniul forestier, minier și creșterii animalelor; - activități diversificate la nivel de comună - cifră de afaceri bună a agenților economici ce-și desfășoară activitatea pe teritoriul comunei.	- greutate în accesarea fondurilor europene; -populația în scădere, fenomenul de îmbătrânire al populației; - migrarea tinerilor către zone urbane și emigrarea; - veniturile reduse ale locuitorilor; - practicarea agriculturii de subzistență.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
-dezvoltarea unei zone turistice la barajul Mihăileni; -dezvoltarea unor servicii integrate de turism, ce includ trasee, cazare, masă, activități recreative, plimbări cu ATV-uri, etc; -accesarea de surse de finanțare nerambursabile pentru dezvoltarea afacerilor și înființarea altora noi; - crearea de unități de cazare(pentru turism și agroturism); - crearea unui punct de colectare a laptelui; -atragera de surse de finanțare pentru calificarea și recalificarea forței de muncă;	- instabilitatea mediului economic; - legislația în schimbare; - venituri reduse obținute din agricultură; - acces îngreunat pe anumite piețe; - întârzierea subvențiilor

-oferirea de facilități în vederea atragerii investitorilor; -revigorarea meșteșugurilor; -orientarea către culturi eficiente din punct de vedere economic; -dezvoltarea activităților de procesare; -valorificarea fructelor de pădure, a ciupercilor și a plantelor medicinale.	
---	--

Capitolul III.3.	Analiza SWOT pentru agricultură
-------------------------	--

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- potențial zootehnic, piscicol și apicol ridicat; - suprafața mare a fondului funciar; - lipsa poluării; - existența premizelor pentru practicarea agriculturii ecologice; - existența surselor naturale de apă și a rețelei de alimentare cu apă potabilă pe teritoriul comunei; - tradiție în practicarea agriculturii și creșterea animalelor; - varietate de plante, fructe de pădure și ciuperci ce pot fi valorificate; - existența programelor și măsurilor de finanțare pentru dezvoltarea de afaceri în domeniul agriculturii - existența Societății Cooperative a Producătorilor de Produse Bioecologice	- 205 ha reprezintă terenuri degradate și neproductive; - existența zonelor cu risc de inundații; - practicarea agriculturii de subzistență; - fărâmițarea suprafețelor agricole; - lipsa unităților de procesare a produselor agricole;

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- atragerea de fonduri în vederea dezvoltării și modernizării exploataților agricole precum și pentru înființarea altora noi; - atragerea de fonduri în vederea dezvoltării unui sistem de irigații; - dezvoltarea activităților de procesare; - orientarea către culturi eficiente din punct de vedere economic; - utilizarea responsabilă a îngrășămintelor; - lucrări de reintroducere în circuitul agricol a terenurilor degradate și neproductive; - asigurarea culturilor agricole; - dezvoltarea de asociații ale producătorilor locali;	- interesul scăzut al tinerilor pentru agricultură și migrarea către alte sectoare ale economiei; - fenomenul de îmbătrânire al populației; - venituri reduse obținute din agricultură; - acces îngreunat pe unele piețe, probleme în desfacerea produselor agricole; - întârzierea subvențiilor pentru agricultori;

Capitolul III.4.	Analiza SWOT pentru învățământ
-------------------------	---------------------------------------

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- rețeaua școlară satisface nevoile comunei; - un grad foarte bun de promovabilitate(100%); - personal didactic suficient; - personal didactic calificat; - conexiunea la internet a școlilor; - existența afterschool-ului; - existența transportului școlar - existența sistemului de supraveghere video la școli	- populația școlară în scădere în ultimii ani; - lipsa conexiunii la rețeaua de canalizare pentru toate școlile;

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- realizarea sistem de încălzire centrală pentru școli; - atragerea de surse de finanțare în vederea dotării instituțiilor școlare; - atragerea de surse de finanțare în vederea copiilor ce provin din medii defavorizate; - atragerea de surse de finanțare în vederea specializării cadrelor didactice; - colaborarea cu comunitatea locală și cu organizații non-profit; - proiecte de conștientizare a părinților privind rolul lor de principal partener educațional al școlii.	- sistem legislativ complicat și în continuă schimbare; - situația socio-economică precară a familiilor din care provin unii elevi; - migrația tinerilor către mediul urban; - fenomenul de emigrație; - fenomenul de îmbătrânire al populației.

Capitolul III.5.	Analiza SWOT pentru infrastructură
-------------------------	---

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- stare bună a infrastructurii rutiere; - existența rețelei electrice; - existența infrastructurii de alimentare cu apă pe întreg teritoriul comunei; - existența rețelei de canalizare în localitățile Buceș și Stănița; - funcționarea dispensarului medical; - existența locașelor de cult și a cimitirelor; - existența SVSU; - existența școlilor și a căminelor culturale; - existența serviciilor de tip social - există acoperire din partea furnizorilor de telefonie mobilă și internet în grade diferite - rețeaua de telefonie fixă acoperă nevoile actuale	- lipsa rețelei de gaze naturale; - lipsa rețelei de canalizare pe întreg teritoriul comunei; - lipsa unei farmacii umane și a unei farmacii veterinare; - zone cu semnal slab la mobil; - lipsa unei săli de sport; - lipsa unei capele mortuare

- existența iluminatului public în toată comuna - parc comunal amenajat	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- extinderea rețelei de canalizare în toate localitățile componente; - crearea rețelei de gaze; - iluminat public ecologic în comună; - extinderea rețelei de fibră optică; - construirea unei capele mortuare; - construirea unei săli de sport	- uzura în timp a rețelelor, atât datorată utilizării cât și din punct de vedere al uzurii morale; - creșterea costurilor pentru utilități în disproporționalitate cu veniturile populației;

Capitolul IV	CONSULTAREA POPULAȚIEI
Capitolul IV.1.	Chestionarul

CHESTIONAR CONSULTAREA POPULAȚIEI PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

1. Locuiți în satul/comuna _____
2. În care dintre categoriile următoare vă regăsiți?
 - a. Patron
 - b. Salariat
 - c. Agricultor
 - d. Șomer
 - e. Pensionar
 - f. Beneficiar de ajutor social
 - g. Elev/ student
 - h. Alta _____
3. Care este principala sursă de venit?
 - a. Salar
 - b. Profit
 - c. Agricultură
 - d. Pensie
 - e. Ajutor social
 - f. Rentă
 - g. Alta (care) _____
4. Care este nivelul studiilor dumneavoastră?
 - a. Primare (I- IV)
 - b. Gimnaziale (I- VIII)
 - c. Școala profesională
 - d. Liceu
 - e. Școală postliceală
 - f. Universitare
5. Vă rugăm să ne spuneți dacă ați solicitat sprijinul autorităților locale (primărie) în ultimii 2 ani, pentru o problemă din satul d-voastră?
 - Da
 - Nu

*Dacă **da**, treci la întrebarea următoare, dacă nu, sari peste ea.*
6. De câte ori?
 - a. O dată
 - b. De două ori
 - c. De mai multe ori
7. Menționați o situație pentru care ați solicitat sprijinul autorităților locale?

Situația a fost rezolvată:

- a. Da
- b. Nu
- c. Parțial

8. Dați o notă de la 1 la 10 (în care 1 reprezintă deloc, iar 10 foarte mult) pentru modul în care autoritățile locale se implică în rezolvarea problemelor comunei:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

9. Cine credeți că trebuie să se implice în rezolvarea problemelor locale/comunei dumneavoastră (nu se citesc răspunsurile)?

- a. Primăria
- b. Primarul
- c. Consilierii
- d. Angajații primăriei
- e. Preotul
- f. Cetățenii
- g. Instituțiile județene
- h. Altceva _____

10. Considerați că ar trebui să se schimbe ceva pentru ca dumneavoastră personal să trăiți mai bine

- Da
- Nu

*Dacă **da**, treci la întrebarea următoare, dacă nu, sari peste ea.*

11. Ce anume?

12. Enumerați cele mai importante 3 probleme ce trebuie rezolvate în satul dumneavoastră:

1 _____

2 _____

3 _____

13. Enumerați cele mai importante 3 probleme ce trebuie rezolvate în comuna dumneavoastră:

1 _____

2 _____

3 _____

14. Nominalizați două persoane în care aveți încredere să vă reprezinte pe plan local într-un comitet de dezvoltare social-economică (care să vă susțină dorințele):

1 _____

2 _____

15. Care este situația satului dumneavoastră în ceea ce privește:

		Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	1	2	3	4	9
2.	Alimentarea cu energie electrică	1	2	3	4	9
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	1	2	3	4	9
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	1	2	3	4	9
5.	Accesul copiilor la servicii de educație (grădinițe, școli, etc)	1	2	3	4	9
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	1	2	3	4	9
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	1	2	3	4	9
8.	Accesul la telefon funcțional	1	2	3	4	9
9.	Accesul la informație (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	1	2	3	4	9
10.	Posibilitățile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	1	2	3	4	9
11.	Starea spațiilor destinate activităților cultural-sportive	1	2	3	4	9
12.	Curățenia și îngrijirea localității	1	2	3	4	9
13.	Veniturile obținute din agricultură	1	2	3	4	9
14.	Posibilitatea de a obține venituri și din alte surse (activități productive)	1	2	3	4	9
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	1	2	3	4	9
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	1	2	3	4	9

16. Câți membri are familia/gospodăria dumneavoastră? _____

17. Care este venitul mediu lunar net pe familia/gospodăria d-voastră?

18. Vârsta: _____

19. Religia: _____

20. Sex: M ☐ F ☐

21. Statutul dumneavoastră marital

- a. Necăsătorit
- b. Căsătorit
- c. Divorțat
- d. Văduv

Vă mulțumesc,

Nr. telefon(optional):

Nr. imobil:

Capitolul IV.2.	Analiza chestionarelor
------------------------	-------------------------------

S-a realizat un eșantion aleatoriu cuprinzând un număr de 149 de persoane cu domiciliul în localitatea Buceș și în satele aparținătoare. Aceștia au fost chestionați cu privire la gradul de dezvoltare al localității, nivelul de cunoaștere și informare asupra aspectelor economico-sociale din comunitatea respectivă, precum și nivelul de așteptări ale populației în ceea ce privește dezvoltarea localității, așteptările locuitorilor pe tema abordată și totodată încrederea manifestată în capacitatea de performanță a administrației publice locale. Toți cei chestionați și-au manifestat încrederea că prin informațiile furnizate răspunzând întrebărilor din chestionar, vor contribui la îmbunătățirea condițiilor de locuire și la creșterea nivelului de trai, odată cu dezvoltarea și modernizarea localității.

Chestionarul cuprinde un număr de 20 de întrebări, având variabile independente, întrebări cu variante pre-definite de răspuns, întrebări semi-deschise, deschise, care oferă posibilitatea respondenților de a face completări proprii și în finalul chestionarului, tot cu titlu de confidențialitate, li se cere acestora numărul de telefon și numărul imobilului în care locuiesc.

Variabilele independente au fost introduse în chestionar din dorința de a afla câteva caracteristici ale populației cărora se adresează activitățile proiectului și implicit ale persoanelor care manifestă un interes direct și sporit în problematica dezvoltării localității.

Printre întrebările cuprinse în chestionar am considerat relevante următoarele variabile : categoria socio-profesională, principala sursă generatoare de venit, vârsta, sexul respondenților, structura etnică, confesiunea, statutul marital, nivelul lor de pregătire, încrederea în autoritatea locală și implicarea acesteia în rezolvarea problemelor locale.

Din punct de vedere al categoriei socio-profesionale avem 2 patroni, 70 salariați, 8 agricultori, 6 șomeri, 53 pensionari, 6 beneficiari de ajutor social, 3 elevi/studenți și o persoană casnică. Principala sursă de venit o reprezintă salariul pentru 70 de persoane, profitul pentru 2 persoane, agricultura pentru 11 persoane, pensia pentru 53 persoane, ajutorul social pentru 6 persoane, ajutorul de șomaj pentru 4 persoane și alocația pentru 3 persoane.

Educația reprezintă una din condițiile necesare pentru asigurarea unui standard de viață mai ridicat. Nivelul de pregătire, studiile persoanelor ce au răspuns la întrebări sunt: primare 10 persoane, gimnaziale 33 persoane, școala profesională 42 persoane, liceul 45 persoane, postliceală 5 persoane, universitare 11 persoane și 2 persoane nu au răspuns la această întrebare.

Întrebați fiind dacă au solicitat sprijinul autorităților locale în ultimii 2 ani pentru o problemă din satul lor 40 de persoane au răspuns afirmativ și 119 persoane negativ. De regulă aceștia au solicitat sprijinul o singură dată.

Sprijinul a fost solicitat în special pentru reabilitarea/repararea părții de drum până la locuință, iluminat public în zona locuinței, lucrări cu buldoexcavatorul, înscrieri în Registrul agricol, închiriere veselă, documentații întăbulare la Legea 231/2018, întocmire dosar ajutor social etc.

Toți solicitanții consideră că cererea le-a fost îndeplinită mai puțin o persoană care consideră ca a fost îndeplinită doar parțial.

Rugați fiind să acorde o notă de la 1 la 10 pentru felul în care autoritățile publice locale se implică în rezolvarea problemelor comunei situația răspunsurilor se prezintă astfel: 108 persoane au acordat **nota 10**, 29 persoane **nota 9**, 10 persoane **nota 8** iar 2 persoane nu au răspuns la această întrebare.

La întrebarea „Cine credeți că trebuie să se implice în rezolvarea problemelor locale/comunei dumneavoastră”(întrebare la care nu s-au citit variante de răspuns), respondenții au menționat de 55 de ori **Primăria**, de 76 de ori **Primarul**, de 27 de ori **Consilierii**, de 10 ori **Angajații primăriei**, de 4 ori **Preotul** și de 2 ori **Cetățenii**.

Dintre respondenți, 120 de persoane consideră că nu ar trebui să se schimbe ceva ca dânșii să trăiască mai bine, o persoană nu s-a pronunțat iar 28 de persoane consideră că da, ar trebui să se schimbe ceva ca dânșii să trăiască mai bine. Aceștia din urmă ar dori ca să existe în deosebi mai multe locuri de muncă precum și o farmacie pe teritoriul comunei, canalizare în toate localitățile, transport în comun mai eficient, azil pentru persoane singure și semnal mai bun la telefonul mobil.

Pentru cele trei problemele menționate de respondenți ca necesar a fi rezolvate în satul în care locuiesc, datorită diferențelor dintre localități, am ales să le analizăm individual pentru fiecare localitate în parte.

Localitatea	Procent menționări în numărul total al răspunsurilor			
	Problema 1	Problema 2	Problema 3	Alte probleme
Buceș	Semnal telefon 47.37%	Lipsa unei farmacie 26.32%	Lipsa unui restaurant/pensiune 10.53%	Insuficiente locuri de muncă, lipsa unui bancomat, reabilitare DN74
Buceș Vulcan	Reabilitare DN 74 - 31.25%	Canalizarea și semnalul la mobil cu câte 18.75%	Transportul în comun, reducerea șomajului, modernizarea drumurilor, asistența medicală, terminarea lucrărilor la drumul agricol	-
Mihăileni	Finalizarea lucrărilor la baraj 46.16%	Introducerea rețelei de canalizare 23.08%	Crearea de locuri de muncă 15.38%	Accesul copiilor la educație și lipsa unui restaurant
Stanija	Semnal telefon 61.11%	Crearea unui punct wireless și introducerea fibrei optice cu câte 11.11%	Înființarea unei farmacie 8.33%	Asfaltarea până la intrările caselor, înființare centru colectare lapte și accesul la mijloacele de transport în comun
Tarnița	Semnal mobil 31.58%	Canalizarea 26.32%	Reducerea șomajului 15.79%	Internet fibră optică, înființare centru colectare lapte, asfaltare intrări către locuințe, restaurant
Grohoțele	Introducerea rețelei de canalizare 42.86%	Semnal telefon 28.57%	Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și dezvoltarea infrastructurii de transport	-
După-piatră	Semnal telefon 70%	Transport în comun 20%	Introducerea internetului prin fibră optică 10%	-

Întrebați fiind care sunt cele mai importante trei probleme ce consideră necesar a fi rezolvate la nivel de comună, a rezultat următoarea ierarhizare :

Problema	Procent menționări	Problema	Procent menționări
Lipsa canalizării în toată comuna	20.35%	Semnal la mobil	5.31%
Lipsa unei farmacii	16.81%	Transportul de persoane	3.54%
Lipsa unui bancomat	8.85%	Accesul din drum la locuințe	3.54%
Locuri de muncă	7.96%	Serviciile medicale	2.65%
Reabilitarea DN 74	7.96%	Lipsa apei potabile în toate localitățile	0.88%
Întăbularea imobilelor	7.08%	Lipsa centru de preluare lapte	0.88%
Finalizarea lucrărilor la baraj	6.19%	Lipsa internetului în unele localități	0.88%
Lipsa unui restaurant sau pensiune	6.19%	Lipsa unui punct wireless	0.88%

Rugați fiind să nominalizeze două persoane în care au încredere să-i reprezinte pe plan local, situația răspunsurilor e următoarea:

Nominalizări	Număr	Nominalizări	Număr
Achim Mărcuș Traian – Simina Traian	38	Achim Mărcuș Traian – Jurca Delia	5
Achim Mărcuș Traian – singur	20	Achim Mărcuș Traian – Precup Ileana	3
Marc Viorel – Ciocan Petrișor	16	Achim Mărcuș Traian – Hărăguș Mariana	2
Achim Mărcuș Traian – Brădean Ioan	13	Achim Mărcuș Traian – Vlad Ioan	2
Achim Mărcuș Traian – Boc Elena	11	Achim Mărcuș Traian – Marc Adela	2
Achim Mărcuș Traian – Marc Viorel	11	Achim Mărcuș Traian – Marc Viorel	2
Achim Mărcuș Traian – Crăciun Ioan	10	Boc Elena – Precup Ileana	1
Achim Mărcuș Traian – Sorza Costică	6	Hărăguș Mariana – Boc Elena	1
Achim Mărcuș Traian – Pescaru Ioan	6		

Respondenții văd situația din localitățile lor, în ceea ce privește următoarele teme de interes, astfel:

Localitatea Buceș		Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	88.46%	11.54%	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	88.46%	11.54%	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	80.77%	19.23%	-	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	15.38%	73.08%	-	7.69%	3.85%
5.	Accesul copiilor la servicii de educație (grădinițe, școli, etc)	23.08%	76.92%	-	-	-
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	3.85%	46.15%	30.77%	11.54%	7.69%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	11.54%	53.85%	23.08%	-	11.54%
8.	Accesul la telefon funcțional	3.85%	65.38%	23.08%	7.69%	7.69%
9.	Accesul la informație (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	7.69%	57.69%	11.54%	3.85%	19.23%
10.	Posibilitățile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	-	34.62%	19.23%	3.85%	42.31%
11.	Starea spațiilor destinate activităților cultural-sportive	3.85%	50%	11.54%	-	34.62%
12.	Curățenia și îngrijirea localității	34.62%	34.62%	23.08%	-	23.08%
13.	Veniturile obținute din agricultură	-	53.85%	19.23%	-	26.92%
14.	Posibilitatea de a obține venituri și din alte surse (activități productive)	-	30.77%	30.77%	7.69%	30.77%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	3.85%	76.92%	11.54%	3.85%	3.85%
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	-	26.92%	53.85%	11.54%	7.69%

Localitatea Buceș Vulcan		Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	88.89%	11.11%	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	83.33%	16.67%	-	-	-

3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	55.56%	44.44%	-	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	11.11%	72.22%	11.11%	5.56%	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educație (grădinițe, școli, etc)	38.89%	44.44%	5.56%	-	11.11%
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	5.56%	33.33%	27.78%	27.78%	5.56%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	5.56%	27.78%	38.89%	33.33%	11.11%
8.	Accesul la telefon funcțional	11.11%	44.44%	22.22%	-	22.22%
9.	Accesul la informație (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	-	55.56%	22.22%	-	22.22%
10.	Posibilitățile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	5.56%	22.22%	38.89%	5.56%	27.78%
11.	Starea spațiilor destinate activităților cultural-sportive	-	61.11%	5.56%	-	33.33%
12.	Curățenia și îngrijirea localității	33.33%	44.44%	5.56%	-	16.67%
13.	Veniturile obținute din agricultură	-	38.89%	22.22%	5.56%	33.33%
14.	Posibilitatea de a obține venituri și din alte surse (activități productive)	-	33.33%	16.67%	22.22%	33.33%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	-	72.22%	11.11%	11.11%	5.56%
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	-	27.78%	44.44%	27.78%	-

Localitatea Mihăileni		Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	95.65%	4.35%	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	100%	-	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	82.61%	17.39%	-	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	4.35%	69.57%	26.09%	-	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educație (grădinițe, școli, etc)	52.17%	43.48%	4.35%	-	-

6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	8.69%	39.13%	30.43%	17.39%	4.35%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	8.69%	39.13%	34.78%	8.69%	8.69%
8.	Accesul la telefon funcțional	4.35%	52.17%	30.43%	-	13.04%
9.	Accesul la informație (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	13.04%	43.48%	30.43%	-	13.04%
10.	Posibilitățile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	4.35%	34.78%	39.13%	-	21.74%
11.	Starea spațiilor destinate activităților cultural-sportive	8.69%	60.87%	-	-	30.43%
12.	Curățenia și îngrijirea localității	52.17%	34.78%	-	-	13.04%
13.	Veniturile obținute din agricultură	-	30.43%	26.09%	8.69%	34.78%
14.	Posibilitatea de a obține venituri și din alte surse (activități productive)	-	30.43%	30.43%	21.74%	13.04%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	-	65.22%	4.35%	21.74%	8.69%
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	-	39.13%	17.39%	34.78%	8.69%

Localitatea Tarnița		Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	100%	-	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	100%	-	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	76.47%	23.53%	-	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	11.76%	76.47%	11.76%	-	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educație (grădinițe, școli, etc)	23.53%	58.82%	11.76%	-	5.88%
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	5.88%	52.94%	35.29%	-	5.88%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	-	35.29%	35.29%	-	29.41%
8.	Accesul la telefon funcțional	-	52.94%	23.53%	-	23.53%
9.	Accesul la informație (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	-	52.94%	17.65%	-	29.41%

10.	Posibilitățile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	5.88%	41.18%	5.88%	-	29.41%
11.	Starea spațiilor destinate activităților cultural-sportive	-	76.47%	5.88%	-	17.65%
12.	Curățenia și îngrijirea localității	23.53%	23.53%	23.53%	-	29.41%
13.	Veniturile obținute din agricultură	-	70.59%	17.65%	-	11.76%
14.	Posibilitatea de a obține venituri și din alte surse (activități productive)	-	29.41%	41.18%	5.88%	23.53%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	5.88%	64.71%	17.65%	11.76%	-
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	-	35.29%	35.29%	23.53%	5.88%

Localitatea După-piatră		Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	78.57%	21.43%	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	71.43%	28.57%	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	50%	50%	-	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	14.29%	85.71%	-	-	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educație (grădinițe, școli, etc)	14.29%	78.57%	-	-	7.14%
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	14.29%	50%	14.29%	-	21.43%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	7.14%	78.57%	-	-	14.29%
8.	Accesul la telefon funcțional	7.14%	35.71%	-	-	57.14%
9.	Accesul la informație (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	7.14%	50%	-	-	42.86%
10.	Posibilitățile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	-	57.14%	7.14%	-	35.71%
11.	Starea spațiilor destinate activităților cultural-sportive	-	35.71%	7.14%	-	57.14%
12.	Curățenia și îngrijirea localității	-	64.29%	-	-	35.71%
13.	Veniturile obținute din agricultură	-	21.43%	14.29%	-	64.29%

14.	Posibilitatea de a obține venituri și din alte surse (activități productive)	-	35.71%	14.29%	-	50%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	-	92.86%	-	-	7.14%
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	-	35.71%	57.14%	-	7.14%

Localitatea Grohoțele		Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	75%	25%	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	66.67%	33.33%	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	66.67%	33.33%	-	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	16.67%	83.33%	-	-	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educație (grădinițe, școli, etc)	16.67%	66.67%	-	-	16.67%
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	8.33%	75%	-	8.33%	8.33%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	16.67%	53.88%	8.33%	-	16.67%
8.	Accesul la telefon funcțional	8.33%	66.67%	16.67%	-	8.33%
9.	Accesul la informație (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	-	66.67%	-	-	33.33%
10.	Posibilitățile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	8.33%	50%	-	-	41.67%
11.	Starea spațiilor destinate activităților cultural-sportive	-	50%	-	-	50%
12.	Curățenia și îngrijirea localității	16.67%	66.67%	-	-	16.67%
13.	Veniturile obținute din agricultură	-	50%	-	-	50%
14.	Posibilitatea de a obține venituri și din alte surse (activități productive)	-	58.33%	-	-	41.67%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	8.33%	91.67%	-	-	-
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	-	16.67%	75%	8.33%	-

Din punct de vedere al religiei 148 sunt ortodoxi iar o persoană nu s-a exprimat.

Din punct de vedere al sexului, 109 persoane sunt de sex masculin și 40 de persoane de sex feminin. Din punct de vedere al statusului marital, 16 persoane sunt necăsătorite, 112 persoane căsătorite, 5 persoane divorțate, 15 persoane văduve iar o persoană nu s-a exprimat în acest sens.

Capitolul V.	<u>Viziunea și direcțiile strategice de intervenție</u>
---------------------	--

Capitolul V.1. Viziunea

Dezvoltarea armonioasă și sustenabilă a comunei Buceș, județul Hunedoara în concordanță cu direcțiile de dezvoltare regionale, naționale și europene; păstrarea și promovarea tradițiilor, identității culturale și a capitalului natural; susținerea și dezvoltarea agriculturii, economiei și a turismului într-un mediu de viață sănătos precum și oferirea de servicii de calitate cetățenilor.

Capitolul V.2. Direcțiile strategice de intervenție. Plan operațional.

Principalele domenii de intervenție în care autoritățile publice locale își vor concentra resursele în vederea îndeplinirii dezvoltării durabile și împlinirii viziunii propuse prin strategie sunt:

1. Dezvoltarea economiei, a agriculturii și a turismului
2. Infrastructură locală și utilități
3. Educație, cultură și sport
4. Sănătate și social
5. Protecția mediului și păduri
6. Administrație publică locală

Obiectivele principale ale strategiei:

1. Crearea premizelor pentru dezvoltarea armonioasă a economiei, agriculturii și a turismului;

2. Creșterea calității vieții în comuna Buceș, județul Hunedoara

3. Furnizarea de servicii de calitate în educație, punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural, promovarea sportului;

4. Asigurarea calității serviciilor de asistență socială și sănătate la standarde europene;

5. Menținerea unui mediu de viață sănătos și protecția pădurilor;

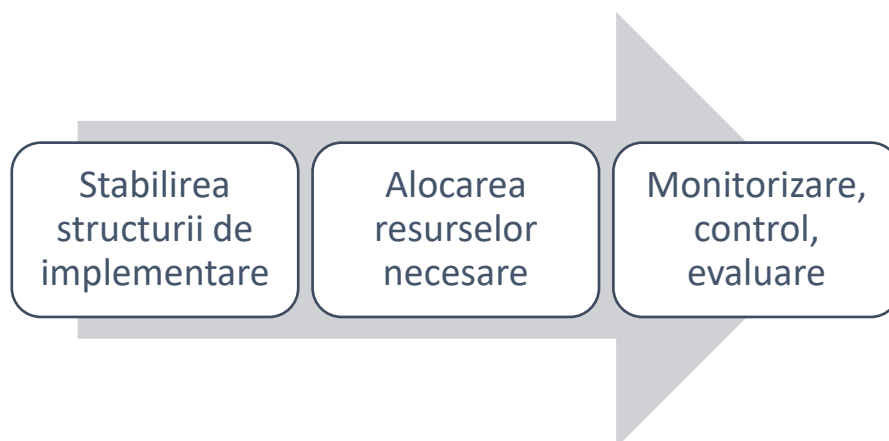
6. Servicii de calitate în administrație

Implementarea cu succes a Strategiei de Dezvoltare Locală presupune implicarea activă a tuturor factorilor interesați de progresul economic și social al comunei: instituții publice, organizații, asociații, investitori și cetățeni.

Adoptarea strategiei reprezintă un prim pas în demersul de continuare a dezvoltării durabile a comunei, implementarea acesteia fiind condiționată de existența unor mecanisme de implementare, monitorizare și evaluare definite clar și transparent.

Planul de acțiuni în vederea implementării strategiei implică totalitatea pașilor care trebuie parcurși, a termenelor, instrumentelor manageriale și cheltuielilor necesare implementării strategiei.

Pentru a asigura o monitorizare coerentă a strategiei, este obligatoriu ca obiectivele strategice ale acesteia să fie translatate în indicatori de rezultat. În vederea aprecierii măsurii în care obiectivele strategice sunt atinse și strategia este eficientă, trebuie definit un sistem de indicatori de rezultat, prin intermediul cărora să se autoevalueze continuu rezultatele.

În vederea Stabilirii structurii de implementare se recomandă stabilirea unei persoane responsabile cu implementarea Strategiei și nominalizarea direcțiilor din cadrul Primăriei ce sunt responsabile de implementarea proiectelor.

Monitorizarea, controlul și evaluarea sunt activități permanente.

În vederea realizării obiectivelor au fost stabilite următoarele direcții de dezvoltare:

V.2.1. Direcția de dezvoltare economie, agricultură și turism

Scurtă încadrare în context: Politica de coeziune a UE 2021-2030 are ca prioritate investițională transformarea economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii.

Obiectivul 8 al Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă are ca una dintre ținte promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin startup, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii.

Programul Național de Reformă vizează promovarea inovării și îmbunătățirea mediului de afaceri, prin dezvoltarea antreprenoriatului și a serviciilor suport pentru firme (incubatoare de afaceri și acceleratoare) pentru a contribui la supraviețuirea și dezvoltarea firmelor pe piață.

Toate Programele de Dezvoltare Regională propun priorități sau măsuri dedicate sprijinirii IMM-urilor precum: promovarea inovării și îmbunătățirea mediului de afaceri, sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor, consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării.

Agenda 2030 prevede în domeniul agriculturii creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone; creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole; menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană precum și menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică.

Turismul își pune amprenta în mod hotărâtor asupra economiei mondiale, datorită potențialului său economic și de ocupare a forței de muncă, precum și implicațiilor sale sociale și de mediu.

Conform estimărilor Direcției Generale Întreprinderi și Industrie a Comisiei Europene, turismul reprezintă peste 5 % din produsul intern brut (PIB) al UE.

Între țintele Regiunii Vest, la orizontul anului 2030 regăsim realizarea unei oferte turistice integrată, cu accent pe familie, bazată pe identitate regională/locală; plasarea culturii

și creativității în centrul politicilor de dezvoltare precum și crearea unui model de dezvoltare al localităților bazat pe valorificare patrimoniu cultural și cultură.

Obiective:

- dezvoltarea economiei, a agriculturii și a serviciilor de turism
- amenajare spații de vânzare și promovare a produselor locale;
- oferirea de consultanță în accesarea fondurilor europene;
- dezvoltarea unei piețe agroalimentare
- dezvoltarea unui sistem de irigații
- sprijinirea cetățenilor pentru dezvoltarea de afaceri locale;
- amenajare traseu turistic cascada „Săritoarea”
- amenajare spații pentru produsele tradiționale;
- orientarea către culturi mai eficiente din punct de vedere economic;
- încurajarea micilor producători agricoli în vederea formării de asociații agricole;
- dezvoltarea de unități de procesare a laptelui, a fructelor și a legumelor
- acțiuni de informare și sprijinire a cetățenilor privitoare la fondurile și subvențiile disponibile pentru agricultură
- impulsionearea tinerilor în vederea dezvoltării de afaceri proprii
- dezvoltarea meșteșugurilor și a produselor specifice comunei.

Implementarea proiectelor va avea ca efecte :

- creșterea atractivității din punct de vedere turistic a comunei;
- creșterea numărului turiștilor ce vizitează comuna;
- creșterea numărului investitorilor în comună;
- diversificarea activităților la nivel de comună;
- dezvoltarea spiritului antreprenorial;
- orientarea activităților către sectorul de procesare

- creșterea randamentului exploataților agricole
- orientarea către culturi eficiente din punct de vedere economic
- stabilirea de parteneriate regionale
- o dezvoltare din punct de vedere turistic a comunei
- un procent ridicat de ocupare a forței de muncă
- dezvoltarea unui brand al comunei
- acces facil pe alte piețe

Indicatorii de rezultat pentru aceste proiecte sunt : piață agro alimentară realizată, popasuri realizate, număr tarabe amplasate, număr ferme și pensiuni înființate, nr. ateliere meșteșugărești, bază agrement, bazine pișcicole, parteneriate încheiate, documentații elaborate, număr cetățeni consiliați în accesarea fondurilor europene, număr proiecte realizate, număr de investitori atrași, număr de investiții noi, parc științific și tehnologic realizat, hotel 5*, traseu turistic la cascadă amenajat etc.

Beneficiarii acestor proiecte : întreaga comunitate, investitorii, persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și turiștii.

Surse de finanțare: fonduri proprii, FEADR, PNDL, CNI, programe naționale și internaționale, alte surse

PORTOFOLIUL DE PROIECTE ECONOMIE, AGRICULTURĂ ȘI TURISM

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Actiuni	Surse de finanțare
1.	<i>Amenajarea unei zone de dezvoltare turistică și promovarea zonei barajului de la Mihăileni, crearea premizelor pentru creșterea interesului de a investi în zonă</i>	2021-2027	Primăria Buceș	Agenți economici, investitori	Idee proiect	- asigurarea de utilități; - promovarea zonei	Buget local, GAL, FEADR
2.	<i>Organizarea de trasee de promovare a obiectivelor locale de la baraj către acestea</i>	2021-2027	Primăria Buceș	Agenți economici, investitori	Idee proiect	- amplasare hartă și indicatoare cu obiectivele de pe teritoriul comunei - organizare trasee	Buget local, GAL, FEADR, alte surse
3.	<i>Amenajarea unor spații(tarabe) pentru promovarea produselor tradiționale în zona barajului de la Mihăileni</i>	2021-2027	Primăria Buceș	Comercianți	Idee proiect	- proiect - achiziție -amplasare	Buget local, GAL, FEADR, alte surse
4.	<i>Parteneriate regionale pentru aplicarea strategiilor de dezvoltare județene</i>	2021-2027	Primăria Buceș	Consiliul Județean, Autorități Publice Locale, alte instituții și persoane juridice, ONG-uri	Idee proiect	- identificare potențiali parteneri - stabilire parteneriat - dezvoltarea de programe comune	Surse proprii, ONG, alte surse

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa -re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Actiuni	Surse de finanțare
5.	Dezvoltarea zonei agro - industriale prin atragerea de noi investitori	2021-2027	Primăria Buceș	Persoane fizice sau juridice interesate	Idee proiect	- identificare zone pretabile pentru investiții - realizarea unui portofoliu de astfel de zone - promovarea către Camere de Comerț, Asociații ale oamenilor de afaceri, etc.	Investiții private și fonduri prin Autoritatea Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii; FEADR; alte surse
6.	Parc științific și tehnologic în comuna Buceș	2021-2027	Agenții economici	Primăria Buceș	Idee proiect	- SF. PT - lucrări - dotări	Surse private, fonduri europene
7.	Construire hotel 5*	2021-2027	Agenții economici	Primăria Buceș	Idee proiect	- SF. PT - lucrări - dotări	Surse private, fonduri europene
8.	Dezvoltarea exploatării miniere și deschiderea de galerii subterane	2021-2027	Agenții economici	Primăria Buceș	Idee proiect	- SF. PT - lucrări	Surse private, fonduri europene
9.	Sprijinirea și informarea locuitorilor pentru accesarea de fonduri europene atât pentru ferme agricole cât și pentru agropensiuni	2021-2027	Primăria Buceș	consultanți, persoane interesate	Idee proiect	- identificare parteneri; - stabilire responsabili; - parteneriate - acțiuni de informare	Surse proprii, proiecte europene, etc
10.	Dezvoltarea turismului	2021-2027	Agenții	Primăria	Idee	- identificare surse	FEADR; alte

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa -re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Actiuni	Surse de finanțare
	<i>rural și a agroturismului prin accesarea surselor de finanțare</i>		<i>economici</i>	<i>Buceș</i>	<i>proiect</i>	- întocmire documentații -avizare -execuție lucrări	<i>surse</i>
11.	<i>Realizare unități de procesare a laptelui, cărnii și a fructelor</i>	<i>2021-2027</i>	<i>Agenții economici</i>	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Idee proiect</i>	- identificare surse - întocmire documentații -avizare -execuție lucrări	<i>FEADR; alte surse</i>
12.	<i>Creearea de facilități pentru spații care să permită depozitarea, uscarea, condiționarea, ambalarea și refrigerarea</i>	<i>2021-2027</i>	<i>Agenții economici</i>	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Idee proiect</i>	- identificare surse - întocmire documentații - avizare -execuție lucrări	<i>FEADR, alte surse</i>
13.	<i>Dezvoltarea de bazine piscicole</i>	<i>2021-2027</i>	<i>Agenții economici</i>	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Idee proiect</i>	- SF, PT - execuție	<i>FEADR, alte surse</i>
14.	<i>Valorificare tradițiilor și a meșteșugurilor prin înființarea unor firme de profil</i>	<i>2021-2027</i>	<i>Agenții economici</i>	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Idee proiect</i>	- identificarea meșteșugurilor specifice, - înființare societăți - calificare personal	<i>Fonduri proprii, FEADR; alte surse</i>
15.	<i>Crearea de unități care să ofere servicii de croitorie, reparații încălțăminte, coafor -frizerie, reparații electronice</i>	<i>2021-2027</i>	<i>Agenții economici</i>	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Idee proiect</i>	- identificare oportunități; - identificare surse - întocmire documentații - avizare	<i>FEADR, alte surse</i>

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa -re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Actiuni	Surse de finanțare
						-execuție lucrări	
16.	<i>Sprijinirea familiilor tinere în vederea organizării de gospodării viabile</i>	2021-2027	Primăria Buceș	ONG-uri, orice persoane sau instituții interesate	Idee proiect	- selecție familii ce necesită sprijin - acordare sprijin	Surse proprii, FEADR, alte surse
17.	<i>Elaborarea documentațiilor pentru obținerea de fonduri pe diferite programe de dezvoltare a zonelor rurale</i>	2021-2027	Agenții economici	Primăria Buceș	Idee proiect	- identificare oportunități; - identificare surse - întocmire documentații - avizare - execuție lucrări	Surse proprii, ONG, alte surse
18.	<i>Dezvoltarea unui brand comun al zonei, care să includă produsele agricole, serviciile și turismul</i>	2021-2027	Primăria Buceș	Agenții economici, ONG-uri, orice persoane interesate	Idee proiect	- identificare responsabili - acțiuni	Buget local, alte surse
19.	<i>Valorificarea potențialului turistic prin introducerea într-un traseu turistic regional</i>	2021-2027	Primăria Buceș	orice persoană sau instituție interesată	Idee proiect	- identificare responsabili - parteneriate	FEADR; surse private; buget local; alte surse de finanțare
20.	<i>Amenajare traseu turistic Cascada „Săritoarea”</i>	2021-2027	Primăria Buceș	orice persoană sau instituție interesată	SF	- SF și PT - lucrări - promovare	FEADR, CNI, alte surse
21.	<i>Amenajare izvor apă</i>	2021-2027	Primăria	orice	SF	- SF și PT	FEADR, CNI, alte

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa -re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Actiuni	Surse de finanțare
	<i>potabilă Cascada „Săritoarea”</i>		<i>Buceș</i>	<i>persoană sau instituție interesată</i>		<i>- lucrări</i>	<i>surse</i>
22.	<i>Alimentare cascadă cu debit de apă pe perioada secetoasă</i>	<i>2021-2027</i>	<i>Primăria Buceș</i>	<i>orice persoană sau instituție interesată</i>	<i>SF</i>	<i>- SF și PT - lucrări</i>	<i>FEADR, CNI, alte surse</i>
23.	<i>Iluminare versanți (Săritoarea, Corbu)</i>	<i>2021-2027</i>	<i>Primăria Buceș</i>	<i>orice persoană sau instituție interesată</i>	<i>SF</i>	<i>- SF și PT - lucrări</i>	<i>FEADR, CNI, alte surse</i>
24.	<i>Subvenționarea culturilor agricole pentru suprafețe mai mari de 1 ha.</i>	<i>2021-2027</i>	<i>Proprietarii</i>	<i>APIA</i>	<i>În derulare</i>	<i>-</i>	<i>Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură</i>
25.	<i>Sprijinirea firmelor locale în asigurarea resurselor umane</i>	<i>2021-2027</i>	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Școala, formatori profesionali</i>	<i>Idee proiect</i>	<i>- organizarea de cursuri de calificare</i>	<i>Buget local, POCU, alte surse</i>
26.	<i>Organizarea unor cursuri de pregătire pentru reorientarea fermierilor către domenii agricole cu cerință pe piață</i>	<i>2021-2027</i>	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Fermierii, formatorii profesionali</i>	<i>Idee proiect</i>	<i>- recrutare persoane - organizare cursuri</i>	<i>FEADR, Formare profesională, ONG-uri; Furnizori privați de formare profesională; Oficiul de Consultanță Agricolă din cadrul Direcției Agricole pentru</i>

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa -re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Actiuni	Surse de finanțare
							<i>Dezvoltare Rurală</i>
27.	<i>Amenajarea unei piețe agroalimentare</i>	2021-2027	<i>Primăria Buceș</i>	<i>producătorii locali</i>	<i>Idee proiect</i>	<i>- identificare locație; - SF, PT, execuție</i>	<i>CNI, FEADR, fonduri europene, fonduri proprii</i>
28.	<i>Dezvoltare bază de agrement în comună</i>	2021-2027	<i>Primăria Buceș ,PPP</i>	<i>orice persoane și instituții interesate</i>	<i>Idee proiect</i>	<i>- identificare teren - SF și PT - execuție lucrări</i>	<i>FEADR; alte surse</i>
29.	<i>Proiecte pentru acces la energie electrică, alimentare cu apă, canalizare și stații de epurare a exploataților agricole</i>	2021-2027	<i>Administratorii exploataților</i>	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Idee proiect</i>	<i>- SF și PT - lucrări</i>	<i>FEADR</i>
30.	<i>Crearea de ferme în care suprafața agricolă sa fie în asociație</i>	2021-2027	<i>Proprietarii de terenuri</i>	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Idee proiect</i>	<i>- stabilire parteneri - SF si PT - execuție</i>	<i>Buget propriu, alte surse</i>
31.	<i>Îmbunătățirea calitativă a pajiștilor prin lucrări de întreținere, utilizare de îngrășăminte naturale etc.</i>	2021-2027	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Proprietarii de teren</i>	<i>Idee proiect</i>	<i>- studiu - lucrări</i>	<i>Surse proprii, fonduri de mediu, alte surse</i>

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Actiuni	Surse de finanțare
32.	<i>Creșterea randamentului și extinderea creșterii de animale prin achiziții de rase superioare, construirea de adăposturi moderne cu utilități</i>	2021-2027	Proprietarii de animale	Furnizorii	Idee proiect	- selectie, achiziție	Surse proprii, FEADR
33.	<i>Sprijin și consultanță profesională pentru întreprinzătorii agricoli</i>	2021-2027	Firme de consultanță	Primăria Buceș	Idee proiect	- identificare doritori - acordarea de consultanta in scrierea si implementarea de proiecte	Surse proprii, FEADR, alte surse
34.	<i>Studiu de evaluare pedologică a suprafețelor agricole</i>	2021-2027	Agenții economici, proprietarii de terenuri	Primăria Buceș	Idee proiect	- elaborare studiu	Surse proprii, fonduri de mediu, alte surse
35.	<i>Diversificarea culturilor agricole, cu orientare către culturile eficiente economic plante medicinale, arbuști fructiferi, etc</i>	2021-2027	Agenții economici, proprietarii de terenuri	Primăria Buceș	Idee proiect	- elaborare studii - diversificare culturi	Fonduri proprii , FEADR,, alte surse

V.2.2.Direcția de dezvoltare „Infrastructură locală și utilități”

Scurtă încadrare în context:

Planul Național de Reformă și Reziliență prevede construirea a 2000 km de rețele de canalizare în localități cu peste 2000 locuitori și 470 de km de rețele de canalizare în localități sub 2000 de locuitori precum și conectarea a 100.000 de gospodării la rețele de apă și canalizare prin programul național Prima conectare la apă și canalizare.

Obiectivul 6 al Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă prevede printre altele și conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90% precum și creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate iar Obiectivul 11 prevede printre altele asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii.

Obiectivele specifice:

- Îmbunătățirea infrastructurii de drumuri din comună, trotuare pietonale, rigole și poduri;
- Extinderea rețelei de canalizare pe întreg teritoriul comunei;
- Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat stradal;
- Dezvoltarea infrastructurii pentru alimentarea cu gaze naturale;
- Colectarea selectivă a deșeurilor menajere și industriale și realizarea de platforme conforme cerințelor legislative;
- Acțiuni de protecție împotriva inundațiilor și alunecărilor de teren;
- Modernizare instituții;
- Asigurarea accesului la servicii publice de salubritate de calitate corespunzătoare;
- Îmbunătățirea rețelei electrice din comună;
- Îmbunătățirea rețelei de transport public
- Dezvoltarea serviciilor online oferite cetățenilor

Tipurile de proiecte care se pot realiza pentru îndeplinirea acestor obiective sunt următoarele:

- Refacerea infrastructurii rutiere;
- Asfaltare drumuri comunale ;
- Modernizare drumuri vicinale și forestiere;
- Întreținerea infrastructurii existente de drumuri ;
- Modernizare și extindere sistem iluminat stradal
- Modernizare și dotare instituții
- Investiții în energii regenerabile;
- Amenajarea trotuarelor pietonale;
- Construirea unor rețele de piste de biciclete și role
- Realizarea unei zone de dezvoltare agro-industrială
- Îmbunătățirea infrastructurii de transport local

În condițiile în care veniturile proprii ale comunității sunt insuficiente, proiectele menționate mai sus au un rol deosebit de important pentru asigurarea creșterii dezvoltării economice a localității și îmbunătățirii condițiilor de viață a locuitorilor.

Implementarea acestora va avea ca efecte:

- creșterea calității vieții locuitorilor, în termeni de confort, igienă și siguranță în folosirea infrastructurii de transport, apă și apă uzată, energie electrică, respectiv a celei de gaze naturale;
- crearea premizelor pentru dezvoltarea activităților economice și a turismului în comună;
- reducerea costurilor cu iluminatul public - protecția mediului;
- reducerea costurilor cu reparații și combustibili datorate stării carosabilului din comună;
- reducerea poluării cu deșeuri menajere corelativ cu creșterea cantității de deșeuri colectate selectiv.

Indicatorii de rezultat pentru aceste proiecte sunt :km de drum reabilitat, km de drum asfaltat, km de trotuare amenajate, km de rețea de apă, km de rețea de canalizare, stații de autobuz înlocuite, pubele publice amplasate, instituții modernizate, RENSS, servicii online oferite etc

Beneficiarii acestor proiecte : întreaga comunitate și persoanele aflate în tranzit, turiștii.

Sursele de finanțare disponibile pentru aceste tipuri de proiecte sunt: Programul Național privind Dezvoltarea Infrastructurii Rurale și Urbane, Programul Operațional Sectorial de Mediu, Programul Național de Dezvoltare Rurală, Asistența SSE, bugetul de stat, bugetul local, alte surse.

PORTOFOLIUL DE PROIECTE PENTRU INFRASTRUCTURĂ LOCALĂ ȘI UTILITĂȚI

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa-re	Instituția responsabi-lă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
36.	<i>Modernizare rețea drumuri de interes local, comuna Buceș, județul Hunedoara (20km, 120 segmente drum)</i>	2021-2027	Primăria Buceș	-	Proiect depus CNI	- SF și PT - execuție	CNI, alte surse Total general 15 214 882 plus TVA
37.	<i>Modernizare drumuri comunale și vicinale în comuna Buceș, județ Hunedoara(14 drumuri, 11 km)</i>	2021-2027	Primăria Buceș	-	Proiect depus CNI	- SF și PT - execuție	CNI, alte surse Total general 14 292 527 plus TVA
38.	<i>Modernizare și dotare clădiri instituții</i>	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție	Buget local, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse
39.	<i>Construire case mortuare în localitățile comunei</i>	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție	Buget local, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse
40.	<i>Modernizare infrastructură</i>	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție	Buget local, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementare	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
	<i>pietonală în comuna Buceș</i>						
41.	Amenajarea de drumuri vicinale	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție	Buget local, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse
42.	Reabilitare drumuri comunale	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție	Buget local, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse
43.	Întăbulare și modernizare drumuri de exploatare	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	Ridicări topografice, și întăbulare	Fonduri nerambursabile, buget propriu
44.	Construire drumuri de exploatare agricolă	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție	FEADR, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse
45.	Modernizare drumuri de exploatare agricolă	2021-2027	Primăria Buceș	-	În derulare	- SF și PT - execuție lucrări	AFIR, Valoare 1 000 000 Euro
46.	Amenajare trotuare pietonale	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție	Buget local, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementare	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
47.	<i>Înlocuire stații autobuz existente cu stații noi</i>	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție	Buget local, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse
48.	<i>Execuție rigole și șanturi</i>	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție	Buget local, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse
49.	<i>Extindere sistem de alimentare cu apă în comună</i>	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție	Buget local, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse
50.	<i>Extindere sistem de canalizare în localitățile comunei</i>	2021-2027	Primăria Buceș	-	SF; în derulare	- SF și PT - execuție	PNRR, Buget local, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse
51.	<i>Dezvoltare rețea de gaze în comună</i>	2021-2027	Primăria Buceș	E-ON Gaz	Idee proiect	- SF și PT - execuție	Buget local, investiții private – Distri Gaz, PNDR, alte surse de finanțare
52.	<i>Modernizare și extindere iluminat stradal</i>	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - lucrări	Buget local, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse
53.	<i>Realizarea unei zone de dezvoltare agro - industrială</i>	2021-2027	Primăria Buceș	Agenții economici	Idee proiect	- identificare teren - pretabil	Buget local, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementare	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
						- SF și PT - execuție lucrări	
54.	Amenajarea unui traseu pentru concursuri de ATV, offroad etc	2021-2027	Primăria Buceș	Cluburi, orice persoane interesate	Idee proiect	- identificare teren - stabilire traseu - execuție	Buget local, PNDL, FEADR, CNI, fonduri europene, alte surse
55.	Implementarea unui sistem de supraveghere video a comunei	2021-2027	Primăria Buceș	Poliția	Idee proiect	- stabilire necesar - amplasare sistem	Buget local, PNDL, CNI, fonduri europene, alte surse
56.	Realizarea cadastrului general	2021-2027	Primăria Buceș	OCPI, topografi	Idee proiect	- lucrări	OCPI
57.	Acces pe platforme electronice (ghiseul.ro, etc)	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- implementare sistem	Buget local, alte surse
58.	Implementarea Registrului Electronic Național de Nomenclatură Stradală	2021-2027	Primăria Buceș	ANCPI	Idee proiect	- implementare sistem	Buget local, alte surse
59.	Dezvoltarea serviciilor online oferite cetățenilor	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- implementare servicii	Buget local, alte surse

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
60.	<i>Conservarea solului și protecția împotriva eroziunii</i>	2021-2027	<i>Primăria Buceș</i>	<i>APM, proprietarii terenurilor</i>	<i>Idee proiect</i>	<i>- SF și PT - execuție lucrări</i>	<i>Buget local, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse</i>

V.2.3.Direcția de dezvoltare „Educație, cultură și sport”

Scurtă încadrare în context: Obiectivul 4 al Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă prevede extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE iar Obiectivul 3 al aceluiași document punctează asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri.

Domeniul strategic 5 al Strategiei de dezvoltare 2021-2027 al Regiunii Centru prevede conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural-istoric și valorificarea patrimoniului turistic natural.

Obiectivele specifice:

- Dezvoltarea/reabilitarea/modernizarea infrastructurii de învățământ la standarde europene;
- Promovarea valorilor și a identității culturale, pastrarea tradițiilor și a obiceiurilor;
- Educație continuă;
- Conștientizarea efectelor benefice ale sportului pentru sănătate;
- Dezvoltarea infrastructurii culturale la standarde europene;
- Dezvoltarea infrastructurii de agrement și recreere;
- Creșterea interesului locuitorilor comunei pentru moștenirea culturală;
- Creșterea nivelului de cunoaștere și utilizare a tehnologiilor de informație și comunicare;
- Dotări cu echipamente școlare, didactice și IT
- Promovarea sportului.

Tipurile de proiecte care se pot realiza pentru îndeplinirea acestor obiective sunt următoarele:

- Modernizarea și dotarea infrastructurii școlare, prin pregătirea de proiecte finanțabile prin fonduri europene și granturi;
- Construirea unor rețele de piste de biciclete și role;
- Programe de educație nonformală;
- Înființarea de spații verzi în comună, prin pregătirea de proiecte finanțabile prin Fondul de Mediu, PNDL sau programe naționale;
- Revitalizarea obiceiurilor și tradițiilor din comună, prin pregătirea de proiecte finanțabile prin programe naționale gestionate de Ministerul Culturii și Cultelor;
- Construire bază sportivă în comună și terenuri multifuncționale;
- Programe culturale reprezentative.
- Realizarea unui Master plan cultural al comunei

Implementarea acestor proiecte va avea ca efecte:

- existența unor condiții optime pentru procesul de educație și instruire a tinerilor din comună;
- asigurarea condițiilor pentru desfășurarea de activități culturale;
- asigurarea standardelor minimale de recreere și agrement pentru populația comunei, în special a tinerilor;
- creșterea nivelului de informare și de cultură al cetățenilor;
- dezvoltarea de parteneriate cu diverse entități;
- creșterea sentimentului de apartenență la comunitate;
- o stare de sănătate mai bună pentru locuitori;
- consolidarea unui „portofoliu” de obiceiuri și tradiții ale comunei, care să fie transmise mai departe generațiilor tinere.

Indicatorii de rezultat pentru aceste proiecte sunt : școli modernizate, cămine amenajate, dotări achiziționate, număr programe derulate, bază sportivă construită și dotată, creșă realizată,

teren sport Vulcan, circuit amenajat, competiții organizate, centrul cultural, târguri organizate, teren sport construit, extindere și modernizare Casa Căutătorului de Aur, muzeu amenajat, prospecțiuni realizate la cetate etc

Beneficiarii acestor proiecte sunt elevii, sportivii și întreaga comunitate.

Sursele de finanțare disponibile pentru aceste tipuri de proiecte sunt: PNRR, FEDR, PNDL, CNI, Programul Operațional Regional, Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, bugetul de stat (Fondul de Mediu, Administrația Fondului Cultural Național), alte programe naționale, bugetul local, granturi etc

PORTOFOLIUL DE PROIECTE PENTRU EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI SPORT

Nr. Crt	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
61.	<i>Construire cămin cultural Mihăileni</i>	2021-2027	<i>Administrația Bazinală Crișuri Oradea</i>	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Fază de proiectare</i>	- SF și PT - execuție lucrări	-
62.	<i>Reabilitare și dotare cămin cultural Stanija, comuna Buceș, județ Hunedoara</i>	2021-2027	<i>Primăria Buceș</i>	-	<i>Idee proiect</i>	- SF și PT - execuție lucrări	<i>PNDR, FEDR, buget local, alte surse de finanțare</i>
63.	<i>Reabilitare și dotare cămin cultural Buceș-Vulcan, comuna Buceș, județ Hunedoara</i>	2021-2027	<i>Primăria Buceș</i>	-	<i>Idee proiect</i>	- SF și PT - execuție lucrări	<i>PNDR, FEDR, buget local, alte surse de finanțare</i>
64.	<i>Reabilitare și dotare cămin cultural Tarnița, comuna Buceș, județ Hunedoara</i>	2021-2027	<i>Primăria Buceș</i>	-	<i>Idee proiect</i>	- SF și PT - execuție lucrări	<i>PNDR, FEDR, buget local, alte surse de finanțare</i>

Nr. Crt	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
65.	<i>Reabilitare/modernizare echiparea infrastructurii educaționale a Școlii Gimnaziale „Ion Buteanu” Buceș</i>	2021-2027	Școala	Primăria Buceș	În derulare	- SF și PT - execuție lucrări - achiziție dotări	PNDR, FEDR, buget local, alte surse de finanțare
66.	<i>Dotare săli de clasă</i>	2021-2027	Școala	Primăria Buceș	Idee proiect	achiziție dotări	PNRR, alte surse
67.	<i>Construire creșă</i>	2022-2027	Primăria Buceș	Școala	Idee proiect	- SF și PT - execuție lucrări - achiziție dotări	PNRR, alte surse
68.	<i>Conectarea școlilor la rețeaua de canalizare</i>	2021-2027	Școala	Primăria Buceș	Idee proiect	- SF și PT - execuție lucrări	PNDR, FEDR, buget local, alte surse de finanțare
69.	<i>Dezvoltarea unor programe de informare cu privire la beneficiile activităților sportive</i>	2021-2027	Primăria Buceș	ONG-uri, Cluburi Sportive, alte persoane interesate	Idee proiect	- identificare persoane interesate - desfășurarea de programe	Buget Local, ONG-uri, Ministerul Culturii și Identității Naționale, alte surse

Nr. Crt	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
70.	Construire bază sportivă în comuna Buceș, județul Hunedoara	2021-2027	Primăria Buceș	ONG-uri, Cluburi Sportive, alte persoane interesate	Idee proiect	- SF și PT - execuție lucrări - achiziție dotări	PNDR, FEDR, buget local, alte surse de finanțare
71.	Construire teren de sport în satul Vulcan	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție lucrări - achiziție dotări	PNDR, FEDR, buget local, alte surse de finanțare
72.	Pârtie de sky în comuna Buceș	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- identificare locație - SF și PT - execuție lucrări - achiziție dotări - promovare	PNDR, FEDR, fonduri europene, alte surse de finanțare
73.	Dezvoltarea unor programe de educare pentru toate categoriile de vârstă	2021-2027	Primăria Buceș	Școala, ONG-uri, orice persoane	Idee proiect	- identificare persoane interesate - desfășurarea de cursuri	Buget Local, ONG-uri, Ministerul Culturii și Identității Naționale, alte surse

Nr. Crt	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
				sau instituții interesate			
74.	<i>Susținerea activităților de identificare a potențialilor parteneri din Statele Donatoare anterior/în timpul pregătirii proiectului, respectiv dezvoltarea de parteneriate în vederea depunerii, spre finanțare, a proiectelor culturale.</i>	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- identificare potențiali parteneri - accesare proiecte culturale - implementare proiecte culturale	Grant – Finanțări pentru inițierea / dezvoltarea de parteneriate pentru promovarea diversității în artă și cultură
75.	<i>Înființare centru cultural</i>	2021-2027	Primăria Buceș	Ministerul Culturii și Cultelor, alte instituții și persoane interesate	Idee proiect	- identificare teren - SF și PT - execuție lucrări - dotare - angajare personal	Buget Local, FEDR, ONG-uri, Ministerul Culturii și Identității Naționale, alte surse

Nr. Crt	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
76.	Amenajare muzeu	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție lucrări	FEADR, alte surse
77.	Extindere și modernizare Casa Căutătorului de Aur	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție lucrări	FEADR, alte surse
78.	Proiect de prospecțiuni geologice și punerea în valoare cetate dacică După-Piatră, Cetate, Dușu	2021-2027	Primăria Buceș	Ministerul Culturii și Cultelor, ONG-uri	Idee proiect	- prospecțiuni - SF și PT - execuție lucrări - promovare	FEADR, fonduri europene și naționale, alte surse
79.	Realizare pistă de biciclete	2021-2027	Primăria Buceș	-	Idee proiect	- SF și PT - execuție lucrări	PNRR, alte surse
80.	Amenajare circuit biciclete pentru competiții interne și internaționale	2021-2027	Primăria Buceș	Cluburi sportive, orice instituții și persoane interesate	Idee proiect	- SF și PT - execuție lucrări - stabilire parteneri	PNRR, FEADR, fonduri europene, alte surse

Nr. Crt	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
81.	Realizarea de târguri de artă, schimburi culturale între diferite regiuni ale țării	2021-2027	Primăria Buceș	Ministerul Culturii și Cultelor, alte instituții și persoane interesate	Idee proiect	- stabilire responsabili - parteneriate - desfășurarea activităților	Buget Local, FEDR, ONG-uri, Ministerul Culturii și Identității Naționale, alte surse
82.	Programe culturale reprezentative	2021-2027	Primăria Buceș	Ministerul Culturii și Cultelor, alte instituții și persoane interesate	Idee proiect	- identificare programe - stabilire parteneriate - derulare programe	Buget Local, Ministerul Educației și Cercetării, alte surse
83.	Continuarea organizării festivalului „Întâlnirea moșilor cu istoria” de la Cheia	2021-2027	Primăria Buceș	orice persoane și instituții interesate	în derulare	- stabilire calendar, promovare și desfășurare activități	Buget local, sponsorizări, alte surse
84.	Dotarea cabinetelor școlare cu aparatură	2021-2027	Școala	Primăria Buceș	Idee proiect	- realizare necesar - dotare	Buget Local, Ministerul Educației și Cercetării, alte surse

Nr. Crt	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementare	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
85.	<i>Păstrarea tradițiilor</i>	2021-2027	Primăria Buceș	locuitorii	Idee proiect	- realizarea de evenimente cu specific local	Administrația Fondului Cultural Național, Surse proprii, Ministerul Culturii și Identității Naționale, alte surse
86.	<i>Oferă de seminarii de popularizare și educație pentru elevi și tineri în domeniul Flora și fauna zonei, Cultura mediului ambiant, geologie, pomicultură, apicultură, hidrologie, meteorologie etc.</i>	2021-2027	Primăria Buceș	Școala, alte instituții și ONG-uri	Idee proiect	- stabilire persoane responsabile - crearea unui portofoliu variat de seminarii - stabilire locații - desfășurare propriu zisă	Buget Local, Ministerul Educației și Cercetării, alte surse
87.	<i>Programe de educație non-formală</i>	2021-2027	Școala, Traineri	Primăria Buceș	Idee proiect	- identificare persoane interesate - desfășurarea de programe	Buget Local, Ministerul Educației și Cercetării, alte surse
88.	<i>Construirea unei rețele de piste de biciclete și role</i>	2021-2027	Primăria Buceș	orice persoane sau instituții interesate	Idee proiect	- identificare teren - SF și PT	Buget local, FEDR, PNDL, CNI, alte surse

Nr. Crt	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
						- execuție lucrări	
89.	Participarea la Programul Erasmus +	2021-2027	Școala	părinții	Idee proiect	-	Surse proprii, alte surse
90.	Organizarea de competiții de pescuit	2021-2027	Primăria Buceș	orice persoane sau instituții interesate	Idee proiect	- identificare teren - promovare	Buget local, alte surse
91.	Participarea la programe europene pentru educație, eTwinning etc	2021-2027	Școala	Primăria Buceș	Idee proiect	-	Agencia Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale

V.2.4.Direcția de dezvoltare „Sănătate și social”

Scurtă încadrare în context: Politica de Coeziune a UE 2021-2027 are ca prioritate investițională „O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea.....incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate.”

Obiectivul 3 al Agendei 2030 are ca una din ținte asigurarea accesului universal la servicii de informare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri.

Obiectivele specifice:

- Dezvoltarea infrastructurii de tip social;
- Sprijinirea dezvoltării societății civile în domeniul social;
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru sănătate;
- Îmbunătățirea serviciilor medicale oferite cetățenilor comunei;
- Scăderea numărului persoanelor fără loc de muncă;
- Creșterea expertizei în pregătirea și implementarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă;
- Creșterea nivelului de calificare a forței de muncă din comună;
- Recalificarea către domenii non-agricole; industrie, mestesuguri;
- Recalificarea către activități de producție ce au ca materie prima produsele agricole specifice comunei;
- Programe de educație non-formală;
- Scăderea numărului persoanelor fără locuință;
- O mai bună integrare a minorităților;
- Protejarea categoriilor sociale dezavantajate.

Tipurile de proiecte care se pot realiza pentru îndeplinirea acestor obiective sunt următoarele:

- Organizarea de cursuri de specializare pe domenii precum: scriere de proiecte, achiziții publice, management financiar, management de proiect ș.a., prin pregătirea de proiecte finanțabile prin POS DRU, POCU etc.

- Organizarea de cursuri de calificare pe ocupațiile cerute de piața muncii, prin pregătirea de proiecte finanțabile prin POS DRU, POCU.

- Programe de educație non-formală pentru toate categoriile de vârstă;

- Organizarea de cursuri de calificare și reorientare profesională către domenii non-agricole: producție, turism, meșteșuguri etc.;

- Programe pentru romi, atât pentru integrarea lor în societate cât și pentru accesul pe piața muncii;

- Programe pentru combaterea violenței domestice;

- Programe de informare a cetățenilor

- Rezolvarea situației juridice a terenurilor de sub casele neîntabulate și întabularea caselor respective;

- Identificarea/construirea unei clădiri cu destinația de centru social local și modernizarea și dotarea acestuia în satele, prin pregătirea unui proiect finanțabil prin PNDL sau prin programe cu finanțare națională;

- Asigurarea sprijinului pentru înființarea unui ONG care să activeze în domeniul social, prin acțiuni de informare a celor interesați de a pune bazele ONG-ului;

- Modernizarea dispensarelor medicale și dotarea acestora;

- Atragerea de personal medical specializat;

- Realizare cabinete medicale, psihologice și stomatologice la școli și la grădinițe;

Implementarea acestor proiecte va avea ca efecte:

- Creșterea competențelor și expertizei angajaților autorității locale și a agenților economici în ceea ce privește pregătirea de proiecte cu finanțare nerambursabilă;

- Creșterea nivelului de calificare al populației din comună;
- Dezvoltarea de abilitati și competențe în alte domenii;
- Creșterea calității vieții cetățenilor;
- Scăderea numărului persoanelor fără loc de muncă;
- O gestionare eficientă a resurselor umane la nivelul comunei;
- Oferirea de condiții bune de muncă populației active pentru a nu migra spre alte zone;
- O deschidere a capacității populației active de a activa și în alte domenii.
- Asigurarea condițiilor normale de viață pentru persoanele cu nevoi sociale;
- Dinamizarea sectorului social prin înființarea unui ONG care să se implice în respectarea standardelor în domeniu, în pregătirea și implementarea de proiecte;
- Îmbunătățirea calității vieții și creșterea speranței de viață; reducerea mortalității și creșterea natalității;

Indicatorii de rezultat pentru aceste proiecte sunt: număr dispensare avizate, număr dispensare modernizate, cabinete înființate, număr persoane ce beneficiază de cursuri de calificare, număr de programe și acțiuni derulate, număr de centre și cabinete realizate și dotate, număr ONG-uri înființate etc.

Beneficiarii acestor proiecte sunt persoanele ce aparțin grupurilor defavorizate, minorităților, persoanele ce doresc să se perfecționeze sau să se recalifice profesional, elevii, medicii, persoanele ce doresc să se implice activ în viața comunității și în general întreaga comunitate.

Sursele de finanțare disponibile pentru aceste tipuri de proiecte sunt: PNRR, POCU, Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative, PNDR, programe naționale, bugetul local.

PORTOFOLIUL DE PROIECTE PENTRU SĂNĂTATE ȘI SOCIAL

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implemen-tare	Instituția responsabi-lă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
92.	<i>Construire locuințe sociale(50 locuințe)</i>	2021-2027	<i>Primăria Buceș</i>	-	<i>Idee proiect</i>	- <i>SF și PT</i> - <i>execuție lucrări</i>	<i>Fonduri europene și naționale, alte surse</i>
93.	<i>Modernizare și dotare dispensar medical</i>	2021-2027	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Medicii</i>	<i>Idee proiect</i>	- <i>SF și PT</i> - <i>execuție lucrări</i> - <i>stabilire dotări suplimentare necesare</i> - <i>achiziție</i>	<i>PNDL, FEADR</i>
94.	<i>Organizarea de cursuri de calificare și perfecționare profesională în comună (administrator pensiune, chelner, barman, bucătar, apicultor, fermier, tâmplar, fierar etc)</i>	2021-2027	<i>Formatorii profesionali</i>	<i>Primăria Buceș , AJOFM, ONG-uri</i>	<i>Idee proiect</i>	- <i>identificare locație</i> - <i>identificare persoane interesate</i> - <i>identificare formatori</i> - <i>cursuri</i>	<i>Finanțare pentru șomeri 100% de către AJOFM, prin organizarea de către ONG-uri și prin accesarea de fonduri prin PO de Dezvoltare a Resurselor Umane</i>

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implemen-tare	Instituția responsabi-lă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
95.	Organizarea de cursuri de specializare pt. scrierea de proiecte, achiziții publice, management etc	2021-2027	Formatorii profesionali	Primăria Buceș	Idee proiect	- identificare locație - identificare persoane interesate - identificare formatori - cursuri	POCU, PODCA
96.	Instruire funcționari publici	2021-2027	Primăria Buceș	Formatorii profesionali	Idee proiect	- calificare personal	PNRR, Buget local, POCU, PODCA
97.	Perfectionarea pregătirii profesionale a fermierilor	2021-2027	Formatorii profesionali	Primăria Buceș	Idee proiect	- identificare locație - identificare persoane interesate - identificare formatori - cursuri	FEADR; alte surse
98.	Programe de consultare, informare și educare a cetățenilor	2021-2027	Primăria Buceș	orice persoane sau	Idee proiect	- identificare locație - identificare persoane interesate	Buget local, ONG-uri, alte surse

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implemen-tare	Instituția responsabi-lă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
				<i>instituții interesate</i>		- identificare formatori - cursuri	
99.	<i>Acțiuni de conștientizare a populației cu privire la importanța comunicării dintre administrație și cetățeni</i>	2021-2027	Primăria Buceș	orice persoane sau instituții interesate	Idee proiect	- identificare persoane responsabile - desfășurarea de acțiuni	Buget local, alte surse
100.	<i>Activități pentru îmbunătățirea condițiilor de viață pentru persoanele de etnie romă și integrarea acestora</i>	2021-2027	Primăria Buceș	orice persoane sau instituții interesate	Idee proiect	- identificare persoane responsabile - parteneriate - desfășurarea de acțiuni	POCU, Fondul Social European, Agenția Națională pentru Romi
101.	<i>Realizarea unui parteneriat public între administrația locală, societățile comerciale și cetățeni.</i>	2021-2027	Primăria Buceș	orice persoane sau instituții interesate	Idee proiect	- identificare potențiali parteneri - stabilire condiții parteneriat	Buget local, alte surse

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implemen-tare	Instituția responsabi-lă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
102.	<i>Programe de educație nonformală pentru toate categoriile de vârstă</i>	2021-2027	<i>Furnizori de servicii de educație</i>	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Idee proiect</i>	<i>- identificare persoane responsabile - desfășurarea de programe</i>	<i>Buget local, POCU, alte surse</i>
103.	<i>Realizare cabinete medical și stomatologic la școală</i>	2021-2027	<i>Primăria Buceș</i>	<i>Medicii,</i>	<i>Idee proiect</i>	<i>- SF și PT - execuție lucrări - angajare personal</i>	<i>Buget local și Buget de stat</i>
104.	<i>Asigurarea sprijinului pentru înființarea unui ONG care să activeze în domeniul social</i>	2021-2027	<i>Primăria Buceș</i>	<i>orice persoane sau instituții interesate</i>	<i>Idee proiect</i>	<i>- identificare persoane interesate - acordarea de consultanță</i>	<i>Buget local, ONG-uri, alte surse</i>
105.	<i>Incluziune socială, combaterea sărăciei și a discriminării</i>	2021-2027	<i>Primăria Buceș</i>	<i>-</i>	<i>În derula-re</i>	<i>- Identificare grup țintă; - acțiuni</i>	<i>POCU, alte surse</i>

V.2.5.Direcția de dezvoltare „ Protecția mediului și păduri”

Scurtă încadrare în context: Obiectivul 15 al Agendei 2030 are printre altele ca ținte asigurarea conservării ecosistemelor, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă; tranziția către o economie circulară prin abordări complementare ce implică metode tradiționale și tehnologii de ultimă generație pentru restabilirea/refacerea capitalului natural și reducerea dependenței de fertilizatorii sintetici și de pesticide, pentru combaterea degradării solului precum și restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de inundații.

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul;

- Atingerea unui grad ridicat de raționalitate în problemele de mediu;
- Implicarea comunității în problemele de mediu;
- O mai bună conștientizare a influenței factorilor de mediu asupra calității vieții;
- Stabilirea de colaborări și parteneriate cu ONG-uri active pe probleme de mediu.

Tipurile de proiecte:

- Proiecte de ecologizare a văilor;
- Plantări în vederea reîmpăduririi;
- Studiu privind zonele de risc și măsuri adecvate pentru înlăturarea factorilor de risc;
- Măsuri de ecologizare a terenurilor degradate și redarea lor în fondul funciar;
- Conservarea solului și protecția împotriva eroziunii;
- Investiții în surse regenerabile de energie;
- Elaborarea planurilor de intervenție și prevederea unor măsuri speciale pentru evitarea accidentelor de mediu;

- Stabilirea unui program de inventariere, analizare, diseminare a deciziilor locale privind capitalul natural și protecția mediului;

- Realizarea unui program anual privind opinia comunitară în legătură cu deciziile publice și private în domeniul mediului;

- Dezvoltarea unui Grup de Lucru Comunitar la nivel local cu rol de analiză și diseminare a deciziilor de mediu;

- Înființarea de ONG-uri pe probleme de mediu;

- Elaborarea unor broșuri specifice fiecărui tip de proiect finanțat pentru mediu și educație ecologică, prin acțiuni și obiective și diseminarea acestora în comunitate;

- Participarea la seminarii în scopul diseminării și informării comunității cu privire la oportunități de finanțare, eligibilități, opinii, obiective comunitare;

- Crearea bazei de date interactivă cu privire la competențe, responsabilități, timpi de reacție, modele și structuri funcționale eficiente.

Indicatorii de rezultat pentru aceste proiecte sunt: kilometrii de vale ecologizată; număr puieți plantați, studii efectuate, măsuri identificate și luate în vederea prevenirii accidentelor de mediu; suprafața de teren redată fondului funciar; ONG de mediu înființat; număr de seminarii, străzi iluminate ecologic, utilizarea de surse de energie regenerabilă și alternativă etc.

Beneficiarii acestor proiecte : generațiile existente și viitoare.

Sursele de finanțare pentru implementare acestor proiecte sunt Programul Operațional Mediu, PNRR, ONG-uri, buget local și alte surse

PORTOFOLIUL DE PROIECTE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI ȘI PĂDURI

Nr. Cr t.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implemen- ta-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
106	<i>Studiu privind zonele de risc și măsuri adecvate pentru înlăturarea factorilor de risc</i>	2021-2027	Primăria Buceș	APM, ISU, ONG-uri mediu, persoane interesate	Idee proiect	- stabilire responsabili - parteneriate - elaborare studiu - aplicare măsuri	Surse proprii, ONG-uri, alte surse
107	<i>Cadastrarea apelor</i>	2021-2027	Apele Române	Primăria Buceș	Idee proiect	- măsurători - documentație	PNRR
108	<i>Obținerea energiei electrice din surse de energie regenerabilă și alternativă</i>	2021-2027	Primăria Buceș	APM	Idee proiect	- SF și PT - lucrări - racordare la rețea	FEADR, PNRR, CNI, programe mediu, fonduri europene și naționale
109	<i>Măsuri de ecologizare a terenurilor degradate și redarea lor în fondul funciar</i>	2021-2027	Primăria Buceș	proprietarii terenurilor	Idee proiect	- stabilire responsabili - parteneriate - implementare măsuri	Surse proprii, alte surse

Nr. Cr t.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implemen-ta-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
110	<i>Conservarea solului și protecția împotriva eroziunii,</i>	2021-2027	Primăria Buceș	proprietarii terenurilor	Idee proiect	- stabilire responsabili - parteneriate - identificare și implementare măsuri	Buget local, PO Mediu; alte surse de finanțare
111	<i>Iluminat stradal ecologic</i>	2021-2027	Primăria Buceș	APM	In derulare	- SF și PT - execuție lucrări	P.O. Mediu,alte surse
112	<i>Acțiuni de ecologizare a văilor</i>	2021-2027	Primăria Buceș	Apele Române	Idee proiect	- identificare zone - implicare cetățeni	Surse proprii, alte surse
113	<i>Realizarea de împăduriri pe suprafețele unde s-au realizat exploatări în vederea refacerii fondului forestier</i>	2021-2027	Proprietarii de suprafețe pădure	Primăria Buceș	Idee proiect	- stabilire necesar puiet - plantare	PNRR, fonduri de mediu; alte surse

Nr. Cr t.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implemen- ta-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
114	<i>Crearea bazei de date interactivă cu privire la competențe, responsabilități, timpi de reacție, modele și structuri funcționale eficiente</i>	2021-2027	Primăria Buceș	ISU,APM, ONG-uri mediu, persoane interesate	Idee proiect	- stabilire responsabili - stabilire parteneriate - elaborare bază de date	Surse proprii, ONG-uri, alte surse
115	<i>Elaborarea planurilor de intervenție și prevederea unor măsuri speciale pentru evitarea accidentelor de mediu</i>	2021-2027	Primăria Buceș	APM,ISU, ONG-uri mediu, persoane interesate	Idee proiect	- stabilire responsabili - parteneriate - elaborare bază de date	Surse proprii, ONG-uri, alte surse
116	<i>Stabilirea unui program de inventariere, analizare, diseminare a deciziilor locale privind capitalul natural și protecția mediului și dezvoltarea unui Grup de lucru Comunitar cu acest rol</i>	2021-2027	Primăria Buceș	APM, ONG-uri mediu, persoane interesate	Idee proiect	- stabilire persoane responsabile - stabilire parteneriate - elaborare program	Surse proprii, ONG-uri, alte surse

Nr. Cr t.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implemen- ta-re	Instituția responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Acțiuni	Surse de finanțare
117	Înființarea de ONG-uri pe probleme de mediu	2021-2027	<i>persoane fizice sau juridice</i>	<i>Primăria Buceș ; APM</i>	<i>Idee proiect</i>	- identificare persoane interesate - înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor - elaborarea de programe - desfășurarea de acțiuni	<i>Surse proprii, alte surse</i>
118	Elaborarea unor broșuri specifice fiecărui tip de proiect finanțat pentru mediu și educație ecologică, prin acțiuni și obiective și diseminarea acestora în comunitate	2021-2027	<i>Primăria Buceș</i>	<i>APM , ONG-uri mediu, persoane interesate</i>	<i>Idee proiect</i>	- stabilire persoane responsabile - parteneriate - elaborare broșuri - diseminare broșuri	<i>Surse proprii, APM, ONG-uri, alte surse</i>
119	Informarea comunității cu privire la oportunități de finanțare, eligibilități, opinii, obiective comunitare de mediu	2021-2027	<i>Primăria Buceș</i>	<i>APM, ONG-uri mediu, persoane interesate</i>	<i>Idee proiect</i>	- postarea pe site a finanțarilor gen Casa Verde - participare la seminarii	<i>Surse proprii, APM, ONG-uri, alte surse</i>

Capitolul VI.

Monitorizare și evaluare

Strategia de dezvoltare a comunei Buceș, județul Hunedoara este un document de planificare strategică pentru perioada 2021– 2027 ce dorește să furnizeze toate elementele necesare luării unor decizii locale corecte și coerente, să reprezinte un ghid de regenerare și dezvoltare a comunei în deplin acord cu voința cetățenilor și cu direcțiile de dezvoltare locale, regionale, naționale și europene și reprezintă documentul fundamental al planului de dezvoltare al comunei cu rol în orientarea dezvoltării economico – sociale și în accesarea fondurilor Uniunii Europene.

Ca orice instrument eficient de management, Strategia de dezvoltare a comunei Buceș este dinamică și adaptabilă oportunităților ce se ivesc, urmând a fi receptivă schimbărilor și conjuncturilor, precum și legislației în vigoare, dar păstrând totuși direcțiile strategiilor de dezvoltare regională și națională, dar și directivelor, valorilor și principiilor europene. Proiectele ce se propun a fi implementate vor fi accesate și funcție de disponibilitatea surselor de finanțare și de apariția unor alte potențiale surse de finanțare.

În vederea supravegherii și monitorizării implementării strategiei se va desemna o persoană sau se va forma un comitet de monitorizare.

Persoana sau Comitetul va urmări implementarea Strategiei de dezvoltare locală, funcție de indicatorii de rezultat identificați pentru fiecare proiect și va oferi recomandări și soluții conform situației la momentul respectiv pentru îmbunătățirea Planului Operațional.

Listă abrevieri

GAL	Grup de acțiune locală
APM	Agenția pentru Protecția Mediului
CAEN	Clasificarea activitatilor din economia națională
S.R.L.	Societate cu răspundere limitată
S.A.	Societate pe acțiuni
AJOFM	Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă
UE	Uniunea Europeană

SDD	Strategia de Dezvoltare Durabilă
SEE	Spațiu Economic European
ISU	Inspectoratul pentru Situații de Urgență
POCU	Program Operațional Capital Uman
APM	Agenția pentru Protecția Mediului
ISU	Inspectoratul pentru Situații de Urgență
LMI	Lista Monumentelor Istorice
ONU	Organizația Națiunilor Unite
ONG	Organizație Non Guvernamentală
OSPA	Oficiu de Studii Pedologice și Agrochimice
AFCN	Administrația Fondului Cultural Național
PO	Program Operațional
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
PNDL	Programul Național de Dezvoltare Locală
P.A.T.J.	- Plan de Amenajare a Teritoriului Județean
PUG	- Plan Urbanistic General
S.W.O.T.	- Puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări
ORC	- Oficiul Registrului Comerțului
FSE	- Fondul Social European
FEADR	- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
AFM	- Administrația Fondului de Mediu
SF	- Documentație de avizare a lucrărilor de intervenție
PT	- Proiect tehnic

Bibliografie:

Politica de coeziune UE 2021-2027

Strategia de inovare pentru perioada 2021-2027

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030

Strategia de dezvoltare 2021 – 2027 a Regiunii Vest

Strategia de dezvoltare a județului Hunedoara

Strategia de dezvoltare 2013-2020 a comunei Buceș, județul Hunedoara

Strategia de dezvoltare Țara Zarandului – versiunea 4

Strategia europeană pentru persoanele cu dizabilități

Raport anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2019

Planul Urbanistic General al comunei Buceș, județul Hunedoara

Lista monumentelor istorice, județul Hunedoara

Bisericile ortodoxe hunedorene, Dobrei, Florin, Editura Eftimie Murgu, Reșița, 2010

<https://tara-zarandului.ro/>

<https://www.buces.ro>

Planul Național de Redresare și Reziliență

Acumularea Mihăileni pe Râul Crișul Alb, județul Hunedoara

Anexa1 - LISTA AGENŢILOR ECONOMICI CU SEDIUL ÎN COMUNA BUCEŞ

DENUMIRE	LOCALITATE	OBIECT DE ACTIVITATE
ALIMCOM ENA DANA SRL	Mihăileni	4751-Comerţ cu amănuntul al textilelor, în magazine specializate
COTONCU COMPREST SRL	Buceş-Vulcan	5540-Baruri
ZENIT TOPAZ SRL	Buceş-Vulcan	5520-Facilităţi de cazare pentru vacanţe şi perioade de scurtă durată
NERA 2000 SRL	Buceş	5145-Comerţ cu ridicata al produselor cosmetice şi de parfumerie
DOMAR UNIVERSAL IMPEX SRL	Buceş	5119-Intermedieri în comerţul cu produse diverse
P&K IYOTIS IMEX SRL	Stănija	3614-Producţia altor tipuri de mobilier
FOREST STĂNIJA SRL	Stănija	4711-Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
QUATRA ESCAVACIONES SRL	Mihăileni	0812-Extracţia pietrişului şi nisipului; extracţia argilei şi caolinului
RURAL CONSULTING BUCEŞ S.R.L.	Mihăileni	7022-Activităţi de consultanţă pentru afaceri şi management
PAGADEBIT SRL	Stănija	5610-Restaurante
STEFYI BEAUTY DESIGNE S.R.L.	Stănija	4771-Comerţ cu amănuntul al îmbrăcăminţii, în magazine specializate
SANSEB GOLD JUNIOR S.R.L.	Stănija	5630-Baruri şi alte activităţi de servire a băuturilor
FLAVI DANIRO SRL	Buceş-Vulcan	4332-Lucrări de tâmplărie şi dulgherie
VIDI UTIL SRL	Mihăileni	4634-Comerţ cu ridicata al băuturilor
DORSIM DIVERS SRL	După Piatră	4711-Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun

OMEGA SIDOM SRL	Grohotele	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
FLORIDANA COMPANY PROD SRL	Stănița	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
ADITEX CONF SRL	După Piatră	1413-Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)
APA PROD SA	Buceș-Vulcan	3600-Captarea, tratarea și distribuția apei
CONSUMCOOP BUCEȘ SOCIETATE COOPERATIVĂ	Grohotele	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
PĂȘCĂU TRANS SRL	După Piatră	4941-Transporturi rutiere de mărfuri
SOLO COMEXIM SRL	Mihăileni	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
CIPRIAN TRANS EXPRES SRL	Stănița	6021-Alte transporturi terestre de călători pe bază de grafic
BRADISOR COMIMPEX SRL	Mihăileni	5021-Întreținerea și repararea autovehiculelor (fără reparațiile executate în întreprinderi organizate de tip industrial)
HAVANA SRL	Mihăileni	5248-Comerț cu amănuntul, în magazine specializate, al altor produse n.c.a.
ECO GOLD RESIDENCE SRL	Stănița	5520-Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
QUATRA ESCAVACIONES SRL	Buceș-Vulcan	0812-Extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului
QUATRA ESCAVACIONES SRL	Mihăileni	0812-Extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului
STAR CRISS INVEST SRL	Buceș-Vulcan	0149-Creșterea altor animale
MONTERO TRUST S.R.L.	Stănița	4120-Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
NYK BUSINESS SPEDITION S.R.L.	Stănița	4941-Transporturi rutiere de mărfuri

Strategia de dezvoltare locală a comunei Buceș, județul Hunedoara, pe perioada 2021 - 2027

ANASTASIA OPORTUNITY S.R.L.	Mihăileni	7311-Activități ale agențiilor de publicitate
COSTEL CONSTRUCT SRL	După Piatră	4120-Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
COTONCU COMPREST SRL	Buceș-Vulcan	5540-Baruri
SOF PRODUCTION STANIJA SRL	Stănița	2932-Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
CANEOLIT S.R.L.	Stănița	0811-Extracția pietrei ornamentale și a pietrei pentru construcții, extracția pietrei calcaroase, ghipsului, cretei și a ardeziei
THOR EXPRESS SRL	Buceș-Vulcan	4941-Transporturi rutiere de mărfuri
ART PHOTO EVENTS SRL	Stănița	7420-Activități fotografice
BUISINESS AGRO ENTERPRISE S.R.L.	După Piatră	7022-Activități de consultanță pentru afaceri și management
PENSIUNEA LA MUNTELE VULCAN S.R.L.	Buceș-Vulcan	5520-Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
CODRUȚ - GEORGE SRL	Târnița	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
CONSUMCOOP BUCEȘ SOCIETATE COOPERATIVĂ	După Piatră	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
AGROSTAR SRL	Buceș	5523-Alte mijloace de cazare
URAL TRANS SRL	Stănița	4941-Transporturi rutiere de mărfuri
MARIA PREST SRL	Stănița	5520-Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
DORSIM DIVERS SRL	După Piatră	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun

Strategia de dezvoltare locală a comunei Buceș, județul Hunedoara, pe perioada 2021 - 2027

SOLAMIALMA S.R.L.	Buceș	7490-Alte activități profesionale, științifice și tehnice n.c.a.
VALMARC SPEED S.R.L.	Buceș-Vulcan	0220-Exploatarea forestieră
VESEA N&D S.R.L.	Târnița	4623-Comerț cu ridicata al animalelor vii
APA PROD SA	Buceș	3600-Captarea, tratarea și distribuția apei
CRINUS PROD COMEX SRL	Mihăileni	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
COSMO PROD SRL	Stănița	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții
PAUL TRANS 2005 SRL	Grohotele	4941-Transporturi rutiere de mărfuri
TURCU & NICO SRL	După Piatră	4639-Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
TELENITA SRL	Stănița	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
NEWCONS CORNEL SRL	Stănița	4120-Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
SORIN ALIMPEX SRL	Buceș-Vulcan	5121-Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor și furajelor
TEOD ENERGY SRL	Stănița	3511-Producția de energie electrică
FOREST STĂNIȚA SRL	Stănița	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
SOCIETATEA PRODUCĂTORILOR DE PRODUSE BIOECOLOGICE SOCIETATE COOPERATIVĂ	Stănița	1039-Prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor n.c.a.
PAGADEBIT SRL	Stănița	5610-Restaurante

Strategia de dezvoltare locală a comunei Buceș, județul Hunedoara, pe perioada 2021 - 2027

APA PROD SA	Stănița	3600-Captarea, tratarea și distribuția apei
RAMIDA PROSEREXIM SRL	După Piatră	6024-Transporturi rutiere de mărfuri
MARIA PREST SRL	Buceș	5520-Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
FOREST EXIM SRL	Mihăileni	2010-Tăierea și rindeluirea lemnului; impregnarea lemnului
FLORICULTURA SRL	După Piatră	0112-Cultivarea legumelor, a specialităților horticole și a produselor de seră
STAR CRISS INVEST SRL	Buceș-Vulcan	0149-Creșterea altor animale
PRIMUS ALEXANDROS S.R.L.	Buceș-Vulcan	2370-Tăierea, fasonarea și finisarea pietrei